

svensk

FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER FYRA 2018

ÅRGÅNG 47

HÖST-SPECIAL
44 sidor, 122% Fallschirmsport!

Världsrekordförsök i **headdown**

Ballonghoppning – **magi** och väntan

Woman on Wings – nya världsrekord

15,5 års support

Flexibelt underhåll

CYPRES
Reliability made in Germany

LAGSPELARE

#CYPRES försäljningschef
Carmen Hübner på väg till höjd
#skydiving #CYPRESteam

www.cypres.cc

Mot mörkare tider

Innehåll, nummer 4, 2018

Nu är den svenska säsongen i det närmaste slut och vi går som vi alla vet mot mörkare tider. Vi reflekterar över säsongen som varit, upplevelser vi delat med våra vänner och magiska hopp.

De som hoppat från ballong för första gången i år tycker säkert att det har varit årets bästa hopp. Läs mer om ballonghoppning i det här numret av tidningen. Många kurser och läger har genomförts på klubbar runt om i landet och många deltagare har förkovrat sig och lärt sig nya färdigheter. Det finns läger för alla nivåer och inriktningar och kanske är det så att möjligheten att hoppa med coacher och instruktörer är det som är mest givande.

I vinter väljer en del att åka utomlands och hoppa. Kanske en kombinerad semesterresa med hoppning, äventyr och sol är det som lockar. Mexiko är ett resmål som erbjuder mycket på alla plan. Om det kan du läsa mer i tidningen.

Jag har funderat en del på hur många olika sorters hoppare det finns. Det finns de som tycker att vistelsen på klubben med bästa kompisarna väger tyngre än hoppningen i sig självt. Det finns de som hoppar järnet från morgon till kväll och är bokstavigt talat med på allt. Själv har jag tillbringat min hoppssäsong på antingen ett läger eller i utlandet. Det har inte blivit så mycket ren skojhoppning det här året. Meningsfull hoppning med andra som vill lära sig samma sak och med värdefulla tips från duktiga coacher väger tungt för mig. Det är fantastiskt att få ta del av andras kunskap och erfarenheter. Dock krävs tålamod, något jag inte har ett överflöd av, med mig själv och min snigelliknande utvecklingskurva.

Men huvudsaken är ju att man har kul försöker man intala sig och visst har man det. Men det är ju såklart roligare ju bättre det går och trögheten i inläringen gör åtminstone mig frustrerad stundtals. Men skam den som ger sig. Inom en månad väntar lite utlandshoppning och nästa år tar jag sikte på fler läger.

Hösten har varit en tid för rekord i både storformation på mage och vertikalt. Vi har många duktiga svenska hoppare som kvalificerar sig för världsrekordförsök och i tidningen kan du läsa mer om dem och deras upplevelser.

VM i frifallsgrenarna i Australien pågår för fullt i skrivande stund och när ni läser detta vet vi hur det gått för våra duktiga svenska lag. Självklart kommer du att få läsa allt om VM i årets sista nummer som kommer före jul. Till dess, håll tillgodo med ett fullspäckat nummer. För dig som utmanar den krispiga kylan på höjd och under kalott önskar jag några här-liga avslutande hösthopp.

Penny

- 4 **Kalendariet.** Lösryckt, **notiser** om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Peo Humla.
- 6 **Förbundskursledarna** – stommen i utbildningarna.
- 8 **Woman on Wings** – världsrekord storformation.
- 13 **SFF:s uppvisningsläger** i Mohed.
- 14 Första SM i **vingoverall**.
- 15 VM i vingoverall – **premiär** för Sverige.
- 16 Tips och **Trix** – väder och vind.
- 18 **Ballonghoppning** – magi och otålig väntan.
- 22 Världsrekordförsök i **headdown**.
- 27 Flygdag Dala-Järna – hopp från **Congo Queen**.
- 28 **RI-spalten** – Petter Alfsson-Thoor om fallskärmskultur.
- 29 Incidentrapporter – analys av **riskbeteende**.
- 30 Ultraboogiet – **ultrakul** i Örebro.
- 32 SM i FS10 **speedformation** – tio nya tog titeln.
- 35 Utmanande vindar på VM i **precision**.
- 36 **Nyfiken** på Monica.
- 40 DZ-kollen – viva **Mexico!**
- 42 **Fyra** frågor.
- 43 Kontakta **SFF**.
- 44 Fotofinish.

Omslaget:

Full fart mot formationen, världsrekordsförsök i headdown.

Foto: Norman Kent.

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Ansvarig utgivare

Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktörer:

Penny Robertson-Pearce
E-post: penny.robertson@telia.com
Telefon: 0702-75 97 47

Linda Lundberg
E-post: linda.lundberget@gmail.com
Telefon: 0705-10 64 40

Produktion

Layout, originalarbete, bildredigering
och distribution:
Anders Nyquist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser

Anders Nyquist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Signerade artiklar

Signerade artiklar speglar författarens
bild av verkligheten och inte nödvändigtvis
Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material

Redaktionen ansvarar endast
för beställt material. Vi förbehåller
oss rätten att redigera insända
texter och bilder. Godkännande
av publicering i SFS är
samtidigt publiceringsgodkännande
av det tryckta materialet
som en lågupplöst PDF-fil på
hemsida för SFF eller SFS.

5/18: vecka 51
1/19: vecka 13
2/19: vecka 23
3/19: vecka 34
4/19: vecka 42

Kontakta
redaktionen
för besked
om nästa
materieldag.

Adressändring

Medlemmar i Svenska
Fallskärmsförbundet (SFF)
skickar adressändring till SFF
(se nedan). Endast icke-SFF-
medlemmar skickar adressändring
till Himmelsdyk (se
ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Kalendariet

På gång 2018-19

OKTOBER

25 – 28: Världscupen i vindtunnel, Bahrain.

NOVEMBER

10 – 11: Förbunds konferens, Stockholm

DECEMBER

1: Riksmästerskap indoor wingsuit acrobatics

FEBRUARI

8 – 10: Baskurs, Bosön

MARS

9: Riksstämma

29 – 31: Hoppledarkurs, Bosön

APRIL

10 – 14: Hoppmästarkurs, Bosön

10 – 14: Kursledarkurs, Bosön

RM i indoor wingsuit acrobatics 2018

Den 1 december är det dags för riksmästerskap i wingsuit-tunneln i Bromma. Incheckning sker klockan 8.00-11.00 och tävlingen startar 12.00. Man kommer att tävla i acrobatics, i en intermediateklass. Ett aplock ur den befintliga utomhuspoolen för acrobatics kommer att användas. Anmälan görs till: competition@indoorwingsuitingclub.com.

Kinesiska tecken

Storformationsgruppen "P3" gjorde i september ett reklamjobb för ett kinesiskt modeföretag. Resultatet blev en reklamfilm som visades på London Fashion Week. Den mycket erfarna gruppen leddes av Dan Brodsky-Chenfeld, där svenske Niklas Hemlin var en av de 40 inbjudna hopparna.

Formationerna som gjordes bestod av skrivtecken, orden "VIP", "C POP" (företagets namn), samt två kinesiska tecken som i kombination utläses "Kina". På endast en dag genomförde man de svåra och precisa hoppet i PerrisValley, Kalifornien. Videon kan ses på Vimeo, sök "China POP".

Fotot nedan visar det kinesiska tecknet "zhong", med den ungefärliga betydelsen "mitten", som i kombination med ett annat tecken utläses "Kina".

Svenske Niklas Hemlin bor sedan många år i USA och är medlem av fyrmanslaget Arizona Airspeed.

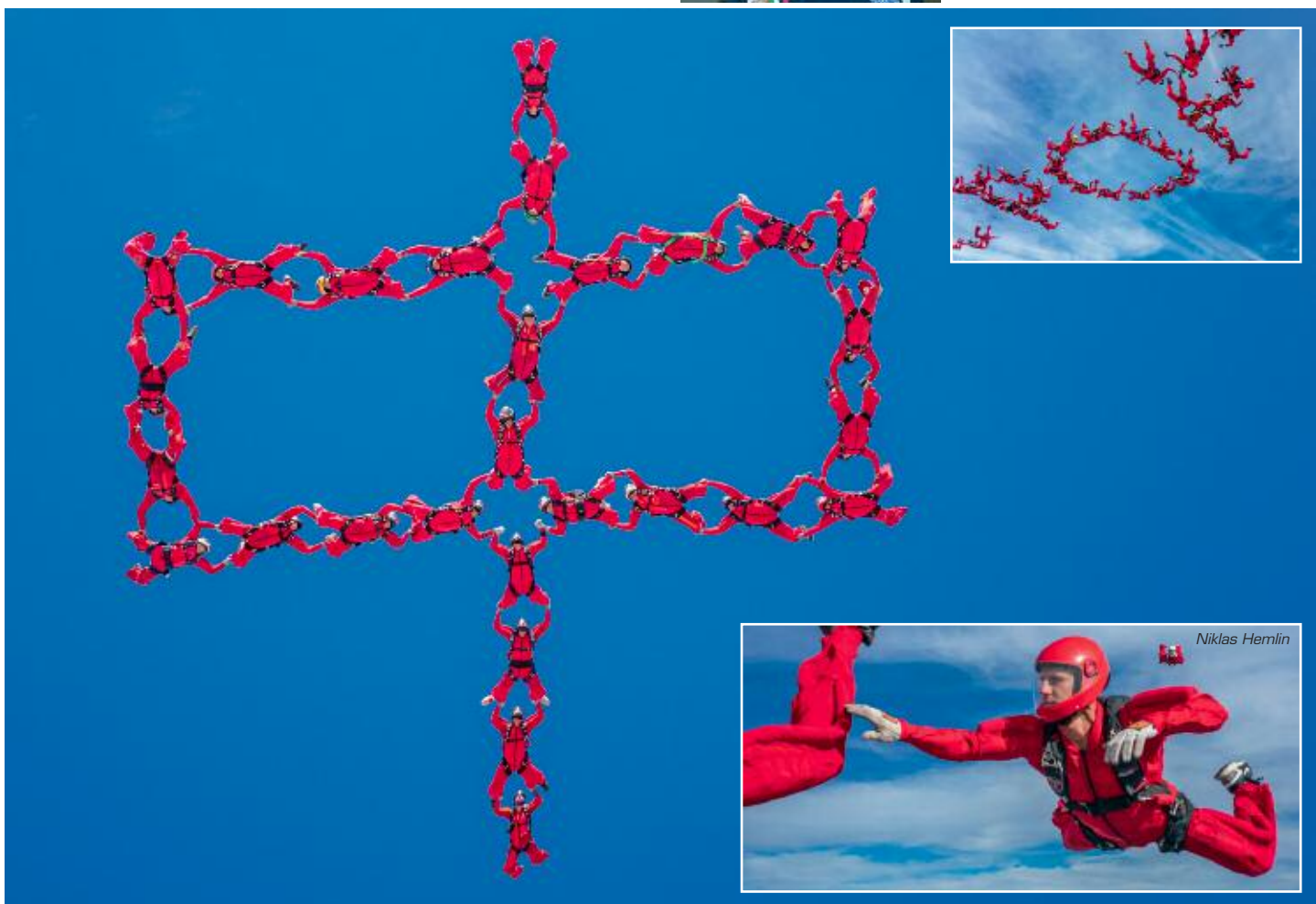
Europeiskt CF-rekord

Den 15 september sattes nytt europeiskt rekord i kalottformation i holländska Teuge. Trettio CF-hoppare deltog i rekordet som satt efter tre dagars försök. Med i rekordgänget fanns svenska hopparen Sebastian Cato från Skåne.

Niklas Hemlin

R. Pichler/epj

Niklas Hemlin

Fotograf: Norman Kent

SFF:s medlemmar vill stötta

Den enkät som Svenska Fallskärmsförbundet genomförde i början av sommaren gällande engagemang i andra frivilliga försvarsorganisationer har sammanställts. Cirka en tredjedel av hoppssveriges medlemmar på årsbasis svarade, vilket ses som ett mycket bra resultat.

Sammanställningen visar att det finns en god uppslutning kring både Försvarsmakten och Hemvärnet bland SFF:s medlemmar. Knappt var tionde av de svarande är anställda inom Försvarsmakten men ungefär en fjärdedel har intresse av att bli det.

När det gäller Hemvärnet uppgav ett fåtal att de redan är aktiva. Men det finns en stor grupp med intresse av att bli det. Av dessa är merparten beredda att lägga ner mer än fyra dygn om året på Hemvärnets aktiviteter.

Intresse finns också för engagemang i andra frivilliga försvarsorganisationer. Frivilliga Flygkåren och Svenska Pistolskytteförbundet lockar flest.

Om det skulle inträffa en samhällskris som till exempel en översvämning, stor skogsbrand eller andra former av kriser ställer fallskärmsverige upp. Flertalet säger ja och resten att "det beror på händelse och omfattning".

Resultatet av enkäten kommer att presenteras för Försvarsmakten: "Vi vill att Försvarsmakten ska se och förstå vilka förmågor som finns i fallskärmsverige och ge oss uppdrag", säger SFF:s riksinstruktör Petter Alfsson Thoor. "Det handlar inte om väpnad strid utan att bidra till totalförsvaret."

Petter deltog i slutet av september på ett seminarium med MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Även där visades resultatet av enkäten upp och ett fortsatt arbete kommer att genomföras de kommande åren för att utveckla det nya totalförsvaret.

Medlemmarnas certnummer nyttjades i enkäten för att ge möjlighet att lotta ut priser och att kunna bistå medlemmar som visat ett särskilt intresse för att engagera sig i Försvarsmaktens verksamhet på regional- och lokal nivå. De personuppgifter som samlats in i enkäten har gallrats och svaren har inte gått att koppla till en enskild person. Det framgår bara på gruppnivå hur många som kommer från de olika regionerna.

Dags att anmäla till förbundskurserna 2019

SFF:s centrala utbildningar nästa år är nu planerade och inbokade på Bosön i Stockholm. Den som vill anmäla sig till en förbundskurs gör det via sin klubb och klubbens chefsinstruktör. SFF fakturerar klubbarna som i sin tur fakturerar deltagarna. Chefsinstruktören anmäler i SkyNet och sista anmälningssdag för samtliga vårens kurser är 1 december.

Baskursen för alla nya A-certare kommer att hållas den 8–10 februari. Det är en utmärkt och uppskattad kurs för dig som är ny hoppare och ett måste inför framtiden om du vill vidareutbilda dig till instruktör. Hoppledarkursen för alla blivande hoppledare, och som utfört sin praktik på tjugo timmar hoppledartjänst tillsammans med en erfaren hoppledare, kommer att hållas 29–31 mars. Hoppmästarkursen och kursledarkursen hålls 10–14 april, dessa två kurser alltså samtidigt.

Nytt för i år är att det tas ut en anmälningavgift i samband med anmälan, som en är en del av den totala kursavgiften. Anmälningavgiften återbetalas inte vid avhopp och möjliggör en effektivare kurs- och resursplanering. Anmälan som sker efter 1 december betraktas som efteranmälan vilken kan göras fram till fyra veckor före kursstart. Då stängs anmälan och den resterande kursavgiften faktureras. Efter att anmälan är stängd återbetalas inga kursavgifter. Efteranmälningavgift är 500–1.000 kronor utöver ordinarie kursavgift. Kursavgifterna har justerats på grund av ökade kostnader. Kursdatum, kurspriser och anmälningdatum är följande:

Kurs-datum	Typ av kurs	Anm. avgift	Sista anm. dag	Resterande kursavgift	Efteranm.-avgift:	Efteranm.-period:
8 – 10/2	Baskursen	500:-	1 dec	2.100:-	500:-	2/12 – 10/1
29 – 31/3	Hoppledare	1.500:-	1 dec	3.000:-	500:-	2/12 – 1/3
10 – 14/4	Hoppmästare	1.500:-	1 dec	7.000:-	500:-	2/12 – 9/3
10 – 14/4	Kursledare	1.500:-	1 dec	7.400:-	500:-	2/12 – 9/3
27 – 28/4	SFU/AFF-U	1.500:-	1 dec	7.000:-	1.000:-	2/12 – 13/3
27 – 28/4	Tandem-U	1.500:-	1 dec	3.500:-	1.000:-	2/12 – 26/3
20 – 24/5	Tandem-X	5.000:-	1 maj	15.000:-	ingen efteranmäling	
3 – 7/6	SFU/AFF-X	1.500:-	12 maj	7.000:-	1.000	13/5 – 20/5

Förtydligande kring fallskärms hoppningens hälsokrav

I SFS nr. 2, 2018, publicerades ett svar på frågan vilka hälsokrav som finns för att hoppa fallskärms. Svaret, att det inte är tillåtet att börja hoppa för den med en neuropsykiatrisk diagnos som till exempel ADHD, har lett till diskussioner både på Internet och runt om på landets hoppklubbar.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse, riksinstruktör och förbundsläkare har sett att det finns ett behov av klargörande när det gäller de medicinska kraven som ställs på fallskärms hoppare och skillnaden vad gäller sjukvård och bedömning av tjänstbarhet. En dialog förs ständigt kring denna och liknande frågor. Den kommer att fortsätta och en förtydligande artikel kommer att publiceras i Svensk Fallskärmsport framöver. Den som har frågor eller synpunkter uppmanas i första hand att vända sig till sin klubbs chefsinstruktör.

- Choose from red, royal blue or charcoal color pattern**
- Jump it just two weeks after order confirmation**
- Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²**
- Most options available including full articulation and the SkyHook RSL**

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

STOCK RIGS

www.sunpath.com

Sustaining member of the PIA | Made with pride in Raeford, NC, USA | www.sunpath.com

Några ord från ordföranden ...

Fallskärmsvänner! Måndag kväll hemma i Stockholm, hösten är nu på rejält intågande efter vår makalösa sommar, men som skapade stor förödelse genom de skogsbränder som skakade Sverige. Det finns fortfarande en del hoppning kvar innan vi stänger hoppåret 2018, med vår goda gemenskap och många stunder av lärande tillsammans i gott minne. För mig är det riktigt roligt att fler klubbar satsat på coaches corner denna hoppssäsong, med lärandet och utveckling av våra medlemmar i fokus.

I skrivande stund är frifalls-VM i Australien stundande och våra atleter har tränat, förtävlats och laddat nu för fullt på plats. Från förbundets sida skall vi tillsammans med truppen presentera tävlingarna ända hem till Sverige och då försöka förmedla känslan av en tävling med knivskarp konkurrens och fin kamratskap.

Det ska bli riktigt spännande att följa alla atleters prestationer – ingen nämnd, ingen glömd – och hur långt kan vi nå? Kan vi utmana den yppersta världseliten trots väsentligt mindre stöd och tid för träning?

Vi står nu på glänt till den delen av hoppåret som består av den viktiga förbundskonferensen för klubbordförande och chefsinstruktörer från hela hoppssverige. Under en helg i november ska vi utvärdera, reflektera och dialogisera kring vår verksamhet, vad vi uppnått och hur de kommande årens prioriteringar ska genomföras, och göra nödvändiga avvägningar i budgeten för att hushålla med era pengar.

Det är min största förhoppning att vi fortsätter på den inslagna vägen med en öppen dialog och skapar en bred samsyn kring vad som är bäst för medlemmarna och sportens utveckling. Det vill säga lyfter oss ovanför klubbens dagliga drift och tänker på hur vi skapar en kollektiv kraft som medlemmarna känner i konkreta termer.

Under hösten kommer vi att presentera den enkät gällande vår relation till Försvarmakten och det civila försvaret i nationella störningar som en stor del av er besvarade. Du som besöker förbundskonferensen kommer preliminärt att få lyssna på resultatet. Det kan för fallskärmsförbundet och medlemmarna de närmaste åren innebära en spännande och utmanande tid eftersom det nya totalförsvaret ska utvecklas. Jag ser mycket positivt på utvecklingen och den kontakt som finns med Försvarmaktens och MSB:s representanter i flera arbetsgrupper.

Det finns fin hoppning kvar under hösten, hoppa säkert och smart, ha en massa skoj och visa vägen för våra nya medlemmar!

Peo Humla,
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöghagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Förbunds

I Svenska Fallskärmsbestämmelser, SBF, lyder följande text under kursledning: "Riksinstruktören väljer årligen ut instruktörer att bedriva förbundets instruktörutbildningar och examineringar. Rekrytering sker utifrån utbildningsbehov och lämplighet. Kunskap, kompetens och egenskaper är de områden där lämpligheten bedöms."

Petter Alfsson Thoor som är riksinstruktör och ansvarar för rekryteringen säger: "Förutom fallskärmskompetens läggs otroligt stor vikt på personliga egenskaper."

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Fredrik von Schmalensée

ETT tjugotal förbundskursledare ansvarar årligen för att utbilda nya instruktörer centralt, på kurser för nya hoppladare, hoppmästare och kursledare. Några är även ansvariga för kursledning och examinering av nya AFF-instruktörer, tandeminstruktörer och kallottinstruktörer. Utöver det anordnas varje år baskursen som är en form av grundutbildning för sportens nya A-certifikatsinnehavare.

"Det krävs ett stort engagemang, tid och ett intresse för att utbilda andra av våra förbundskursledare", säger Petter Alfsson Thoor.

"Man förväntas ha ett godare omdöme och man har alltid ögonen på sig från alla håll. Det är en del av priset man får betala", tillägger Petter, och menar att de som blir rekryterade som regel redan är föregångspersoner och goda föredömen.

Färdigheter

För att kunna bli förbundskursledare ska man ha ett välutvecklat pedagogiskt anlag. Man ska vara erfaren fallskärms hoppare och duktigt utbildare.

Petter förtydligar: "Med erfarenhet menas här att man har en djupare kunskap om fallskärms hoppar som man

skaffat sig för att man varit med tillräckligt länge. Man kan på ett nyanserat sätt reflektera över vår verksamhet både vad gäller risker och hur man ska förebygga olyckor. En förbundskursledare har förmågan att bedöma och fatta beslut enligt SFF:s riktlinjer och man har en ingående förståelse för att kunna koppla verklighet och handbok."

Petter betonar att erfarenhet inte bara handlar om hur många år man varit med i sporten eller hur många hopp man gjort. Erfarenhet har egentligen bara delvis med det att göra: "Det handlar mer om *vad* man faktiskt lärt sig under den tid man varit verksam."

Under åren som gått har det varit en stor kunskapsbredd i kursledargruppen.

"Det har varit allt från de som har stor kunskap om materiel, skickliga hoppare, de som tävlat på elitnivå och många har varit chefsinstruktörer eller haft stort klubbengagemang på annat sätt, i små eller stora klubbar."

Det större sammanhanget

På frågan om vilka egenskaper Petter gärna ser att en förbundskursledare har svarar han så här:

"Förmåga att se det större sammanhanget och på ett nyanserat sätt kunna

En förbundskursledare är en ambassadör för Svenska Fallskärmsförbundet och dess värderingar.

SFF:s arkiv

kursledarna

- stommen i SFF:s utbildningar

Riksinstruktören, Petter Alfsson Thoor, omgiven av förbundskursledare.

Fredrik von Schmalensee

► diskutera vår verksamhet. Man ska ha lärt sig av sina misstag och vara förändringsbenägen. Jag tycker också att personlig mognad är viktigt och att man fungerar i ett socialt sammanhang.”

Peters drömkursledare, utan att nämna namn, beskriver han så här:

- Gör alltid sitt yttersta och jobbar stenhårt.

- Är konstruktiv och lyhörd.
- Vill inget hellre än att eleverna ska lyckas, men har integritet nog att underkänna vid behov.
- Frågar om råd när hen känner sig vilse.
- Är en mycket erfaren utbildare.
- Har väldigt god materialkunskap och förståelse för materielen.

- Har lång erfarenhet från sporten.
- Har hoppat i både stor och liten klubb.
- Har varit chefsinstruktör.

Avslutningsvis vill Petter poängtera: ”Som förbundskursledare har man ett förtroendeuppdrag och det måste finnas en lojalitet med förbundet. Man är en ambassadör för Svenska Fallskärmsförbundet och de värderingar vi står för.” ■

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Ordförande – Peo Humla.

Vice ordförande – Gunilla Sigurd.

Kassör – Stefan Nilsson.

Ledamot – Sara Ekström.

Ledamot – Jens Grahn.

Suppleant – Anna Oscarson.

Suppleant – Maria Sukhova.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Kent-Ove Ulander (sammankallande) och Sebastian Berglund.

SFF:s kansli

info@sff.se

Riksinstruktör
och kanslichef

Petter
Alfsson-Thoor

Kanslist,
medlemsärenden

Penny
Robertson-Pearce

Svenska Fallskärmsförbundets styrelsemedlemmar. För deras respektive ansvarsområden, se ”Kontakta SFF” på sidan 35.

Peo Humla,
ordförande

Gunilla Sigurd,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Sara Ekström,
ledamot

Jens Grahn,
ledamot

Anna Oscarson,
suppleant

Maria Sukhova,
suppleant

Världsr

Woman on Wings gjorde det igen – trots flygplansstrul

Bara några dagar före avresan ändrades förutsättningarna drastiskt. De planerade rekordförsöken med 120 hoppare skulle inte kunna genomföras, men trots allt blev det nya världsrekord.

Text Anna Oscarson

Foto Rob Lloyd, Anna Oscarson, Andrey Veselov, Henny Wiggers, Maria Ångarp

Planeringen hade pågått ända sedan 2016 då Women on Wings satte världsrekord i sekvens i holländska Teuge med enbart kvinnor. Det rådande rekordet därifrån var en 56-manna med tre poäng.

Planen inför sommaren 2018 var att spänna bågen ytterligare och mer än dubbla antalet kvinnliga hoppare. Inbjudan gick ut till alla som var med i Teuge på 56-mannan. Utöver det bjöd coacherna in duktiga hoppare som de kände till sedan tidigare och ett antal hoppare fick chansen att kvalificera sig via olika evenemang.

En av coacherna, Alia Veselov från Ryssland, hade via sina kontakter lyckats ta fram ett prisvärt paket genom att förlägga evenemanget i Kharkiv, Ukraina.

Två Antonov 72:or var inbokade, de tar vardera 64 hoppare till 15 000 fot (4 500 meter) på sju minuter. Uthopp sker genom en stor ramp under planet.

Tråkiga nyheter

Samma vecka som vi skulle sätta oss på flyget ner till Ukraina dök ett mejl upp till samtliga deltagare. Från den högsta militära ledningen i landet hade besked

kommit om att våra inbokade flygplan måste användas till annat.

Med väldigt kort varsel lyckades organisatörerna ändå få fram alternativa flygplan. Det blev till slut två Antonov 28:or och en Let 410. Med dessa plan skulle någon 120-manna inte vara möjlig att få till.

Från att vara ett evenemang där alla garanterades en plats i ett europeiskt rekordförsök skulle det ske en uttagning på plats.

Bagage försvann

När vi till slut kom fram till Kharkov, flera med försenade flyg och/eller bagage som försvunnit visade det sig att vi var cirka 100 hoppare som valt att komma trots allt. Från Sverige var det Annika Björnström, Gunilla Sigurd, Helén Samuelsson, Jenny Melander, Maria Ångarp, Monica Paulsson och jag, Anna Oscarson. Parallellt med vårt evenemang organiserade Ian "Milko" Hodgkinson storformationshoppning. Svenskar som deltog där var Patrik Selhag, Rickard Örjas, Thomas Biehl och Ulf Anderzon.

De två första dagarna var vi indelade i två grupper. Hoppen som gjordes dessa dagar skulle vara vad coacherna sedan baserade sin uttagning på, till själ-

Forts på sidan 10 ►

rekord

Kate Cooper Jensen, en av organisatörerna, håller genomgång.

Robt Leyrd

► Woman on Wings – från sidan 8

va rekordförsöken. Prestationen i luften vägdes samman med uppförandet på marken. Förmågan att komma i tid till förberedelserna inför hoppet och så vidare.

Byråkratiskt

I Ukraina visade det sig vara en hel del byråkrati. Innan vi ens fick kliva ombord på första liften skulle vi ha signerat ett stort antal papper. På ett av dem skulle det göras inte mindre än fem signaturer. Bland annat skulle vi intyga att vi inte drack alkohol 24 timmar före hoppning.

Inför varje dags hoppstart skulle vi också ”gå till doktorn”. Det innebar att skriva sin signatur, sin skärmstorlek och antal gjorda hopp på olika papper som låg på ett bord där doktorn satt.

Nervositeten var stor, nu gällde det att prestera. Solen sken och första hoppdagen var temperaturen i skuggan över 30-strecket. Av olika anledningar gick det trögt att få upp lifterna. Det var bristande kommunikation mellan markpersona-

len och piloterna. Vi gjorde bara två hopp var den här dagen.

Båda grupperna gjorde första poängen i den formation som hade planerats som rekordförsök för onsdagen.

Uttagning

Under tisdagen blev det fyra hopp. Därefter var det dags för Alia Veselov, Kate Cooper Jensen, Lise Nansen och Marloes Swarhoff att ta ut 57 hoppare till rekordgruppen.

”Vi var uppe till klockan tre i natt. Att ta ut de här hopparna har inte varit någon lätt uppgift”, sa Kate Cooper Jensen inför att rekordgruppen offentliggjordes.

Från Sverige var Annika Björnström och jag uttagna. Jag blev såklart väldigt glad och rätt så paff. Samtidigt släppte inte direkt den nervpress som pågått de två tidigare dagarna.

”Det är många som gärna skulle ta er plats”, sa Lise Nansen under samlingen inför första hoppet för att få alla att inse

att bara för att vi blivit uttagna till rekordgruppen var vi inte garanterade platsen. Tanken var troligen att få alla att verkligen prestera sitt yttersta.

Vi gick upp i dagens första lift. Eftersom vi skulle upp på högre höjder var vi tvungna att andas extra syrgas i planet. Första hoppet var uppvärmning där vi bara gjorde den första poängen. Därefter var det dags för första rekordförsöket.

Själv var jag i första dykarledet i vänster följekärna, en AN 28. AN 28-orna hade ingen dörr baktill utan bara ett tygskynke som kunde dras för. Inga säkerhetsbälten fanns att tillgå utan vi höll hårt i varandras rigggar vid start.

Leendet växte

En hoppare i varje följeplan höll koll på ledarplanet och signalerade till oss övriga när det var dags att hoppa.

”Go go go!”

Det var dags. Vi byggde den första poängen. Jag dockade på basen och såg Lises minspel tydligt under frifallet. Hon keyade och det var dags att gå till andra poängen. Och sedan tredje. Lises leende blev bara bredare och bredare. Jag visste redan i luften att det var stor chans att vi hade grejat världsrekordet redan på första försöket.

På marken igen fick vi bekräftat att det såg bra ut. Nu skulle bara en FAI-domare verifiera det.

Coacherna bestämde att vi skulle gå vidare även om rekordet inte var helt fastställt. Tre ytterligare hoppare blev uttagna och vi skulle göra ett försök på en 60-manna med tre poäng.

Formationen var densamma men med tre personer till. Tjejer från i stort sett hela Europa där de flesta aldrig tidigare träffats och än mindre hoppat ihop före det här evenemanget. Det första försöket

Forts på sidan 12 ►

Anna Oscarsson

Världsrekord damer 2018, poäng 1.

Världsrekord damer 2018, poäng 2.

Rekordgrupp ett.

Rob Lloyd

Women on Wings – från sidan 10

► satt inte. Dagen därpå gjordes ett nytt försök och det satt – nytt världsrekord!

Fler rekord

Gruppen samlades och coacherna berättade om sin plan för att få fler tjejer att

kunna titulera sig världsrekordinnehavare. Enligt bestämmelserna för världsrekord är det möjligt att tangera ett rekord med olika personer om det görs samma dag.

Elva hoppare, bland annat jag, fick kliva åt sidan och elva andra fick ta våra platser i formationen. Även denna konstellation av hoppare grejade hoppet och satte världsrekord även de.

På nästa hopp fick Jenny Melander och Gunilla Sigurd chansen att vara med. Det rekordförsöket gick också vägen.

Under torsdagskvällen var ett party planerat på ett lyxigt ställe. Från början var tanken att evenemanget skulle vara slut då och att fredagen var reservdag. Men eftersom vi inte fått göra så många hopp som planerat skulle det hoppas på fredagen också. Partyt blev därmed ganska stillsamt.

Ytterligare försök

På fredag morgon presenterades en ny plan för hur ännu fler hoppare skulle få vara med om att slå världsrekord och att alla de hoppare som varit med i 60-man-

norna inte skulle bli snuvade på sina rekord. Det skulle göras försök på 59-manna med fyra poäng och till det blev Maria Ångarp och Monica Paulsson uttagna. Under det första försöket tog syrgasen slut i det ena planet vilket påverkade hopparna i hög grad och hoppet satt aldrig. Inte heller på det andra försöket blev det tyvärr något rekord.

Men gruppen satte fyra världsrekord och fyra svenskor var med. En fantastisk upplevelse och jag vill slutligen skicka en uppmaning till alla er tjejer i sporten som är nyfikna på storformationshoppning att hänga med på dessa evenemang när de dyker upp i framtiden. ■

Maria Ångarp

Svenska truppen i Ukraina, från vänster: Anna Oscarson, Maria Ångarp, Monica Paulsson, Jenny Melander och Gunilla Sigurd. Rickard Örnjas, Thomas Biehl och Patrik Selhag. Saknas på bilden gör Ulf Anderzon, Annika Björnström och Helén Samuelsson.

Anna Oscarson

Viktigt med tid att pusta ut: här Annika Björnström, Maria Ångarp och Helén Samuelsson.

Rob Lloyd

Rekordgrupp två.

Varje år håller förbundets uppvisningsgrupp ett träningsläger. I år höll de till på Mohed hos Söderhamns Fallskärmsklubb. "Inget ska vara första gången på din första uppvisning. Därför är det perfekt att vara med på läger och öva allt under mer avslappnade former", säger Jens Grahn som var en av kursledarna.

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Mikael Söderberg

Femton deltagare hade lockats till lägret som hölls under fyra dagar i början på augusti. Det var bra väder bortsett från en hel del starka vindar. Inte för starka för hoppning men för starka för säkra landningar på de platser man valt utanför fältet.

"Vi fick göra alla träningshopp på fältet istället", berättar Jens. "Även det fungerade eftersom vi skärmar av olika landningsytor och övar på att landa närmare byggnader och andra hinder."

Operativ manual

Under lägret hölls en hel del teori och deltagarna fick varsitt kompendium. Under förra året togs en så kallad S.O.P. fram, en operativ manual som beskriver hur uppvisningshoppning i Sverige ska bedrivas. Jens höll i lägret tillsammans med Sven "Nenne" Pettersson och Mikael Söderberg som alla är erfarna uppvisningshoppare. Förutom vanlig precisionshoppning på mer eller mindre tajta ytor, får deltagarna prova att hoppa med flagga och rök.

"I år fick vi skippa rök", berättar Jens. "Med tanke på alla de skogsbränder som härjade runt om så hade ortsbefolkningen blivit orolig om de sett rök i området."

Streamers

En annan viktig del i utbildningen är att tillverka en så kallad streamer, en lång pappersremsa med tyngd i ena änden, som hjälp att beräkna uthoppspunkten.

"Vi brukar kalla det klipp och klistra med farbror Jens", skrattar Jens. "Men det är viktigt att både kunna tillverka och kasta en streamer."

För att kunna beräkna en exakt uthoppspunkt vid en uppvisning kastar man streamern från flygplanet ovanför landningsplatsen, krysset. När man ser hur långt bakom landningspunkten streamern landar så beräknar man sam-

Erik Lundh

ma avstånd efter krysset, vilket blir uthoppspunkten.

"En streamer som oftast är röd och vit kan vara klurig att följa med ögonen hela vägen ner till marken och det här är ett bra tillfälle att öva på det."

Lägst B-certifikat

Jens tycker att det verkar finnas ett stort intresse för uppvisningshoppning och han poängterar: "Man behöver inte vara en erfaren hoppare för att kunna vara med på lägret. Vi har satt lägst B-cert och i vissa

fall kanske man då inte kan delta på vissa svårare utelandningsövningar, men bortsett från det kan man vara med på allt."

Strax efter årets läger fick två deltagare förfrågan att delta på uppvisning i Tibro på motorstadion, något som Jens bedömde att de var redo för.

Nästa års läger tror Jens kommer att förläggas längre söderut, kanske i Halmstad. "Inget är bestämt ännu, men läger kommer det att bli och vi hoppas på lika stort intresse då. Förbundets uppvisningsgrupp behöver tillväxt." ■

Hopp med flagga tränas på uppvisningslägret.

Deltagarna på årets uppvisningsläger.

Mikael Söderberg

Sju tävlande

Lova Bannister

på första SM i vingoverall

Jag blev tillfrågad om jag ville lära mig att döma tävlingar i vingoverall. Yes, såklart, tänkte jag. Varför inte lära sig något nytt efter alla år som artistisk domare? Under SM i Vårgårda fick jag chansen att få den utbildning som behövs.

Text och foto Lova Bannister

Svenska mästerskapen i vingoverall höll hos Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg på Vårgårda flygplats 6–8 augusti. Bernard Nikolas från Frankrike var chefsdomare och min instruktör inför och under tävlingen. På årets SM anordnades bara tävling i grenen som kallas "wingsuit performance" vilket är en sologren i tre delar. Grenen "acrobatics" får vänta till framtiden när våra svenska hoppare hunnit utvecklas mer.

På SM-premiären kom sju tävlande. Michel Salomonsson, Ola Johansson, Mattias Myrsell, Martin Hovmöller, Johannes Klefbohm och Anton Andersson från Sverige. Från Finland ställde Marko Mäkelä upp i den öppna tävlingen.

Incheckningen skedde på söndagskvällen och tävlingen ge-

nomfördes måndag och tisdag. Det var fin stämning i det stekheta vädret.

Distans, hastighet och tid
Wingsuit performances tre delar är distans, hastighet och tid. I distans skall hopparen flyga så långt som möjligt inom ett område. I hastighet skall hen flyga så snabbt som möjligt horisontellt inom ett område och i delgrenen tid skall hopparen flyga så sakta som möjligt inom ett område. Området man hänvisar till är höjden mellan 3 000 meter och 2 000 meter.

Tävlingen består av nio rundor, vilket innebär tre rundor i varje delgren.

Nödvändig utrustning
Hopparna har en liten GPS-mottagare, en så kallad "Fly sight", som fästs på hjälmen. När den tävlande landar laddar domarna ner datan på en dator. Grafen från GPS-mottagaren visar hur deltagaren flugit i sin bana, tid, hastighet och höjd.

Tävlingen avlöpte väl och efter två dagar korades medaljörerna i strålände sol. Anton Andersson tog hem SM-guldet före Ola Johansson, silver, och Martin Hovmöller på brons. I den öppna tävlingen var det Marko Mäkelä som knep andraplatsen.

Hoppas på mer i framtiden
Tävlingsorganisationen bestod av Anette Diselöv, tävlingschef, och Peter Björkman som såg till att allt flöt på under tävlingen. Förutom chefsdomaren Bernard Nikolas fanns även Zeljko Tanaskovic på

plats, domare sedan många år och nu även nyutbildad vingoveralldomare. Nu ser jag fram emot fler tävlingar i framtiden och hoppas på fler tävlande till sporten. Målet är att det nästa år även ska bli tävling i den akrobatiska grenen. Hitills har den bara genomförts i tunneln där jag varit med och dömt på prov.

Lova Bannister, artikelförfattare – domare, hoppare och tunnelflygare.

Privat arkiv

Tips till dig som vill börja flyga vingoverall eller börja tävla

- Träna först tracking och vinkel utan vingoverall och låna en "Fly Sight" för att läsa av dina värden så att du ser att du flyger rakt och stabilt.
- Om du har C-licens och 300 hopp kan du be en erfaren vingoverallflygare om hjälp med grundutbildning i vingoverall, se SBF. Utbildningsplanen omfattar fem hopp och du börjar alltid med en vingoverall lämplig för nybörjare.
- Läs tävlingsregler så att du har referenser att träna efter (se Svenska Fallskärmsförbundets hemsida, www.sff.se).
- Titta på Youtube-klipp och diskutera mycket med erfarna flygare.
- Testa vingoveralltunneln i Bromma, se www.flywingsuit.se.

Pristagarna i SM, från vänster: Ola Johansson (silver), Anton Andersson (guld) och Martin Hovmöller (brons).

Lova Bannister

Efter årets SM togs Anton Andersson och Ola Johansson ut som första svenska landslag i vingoverall.

”En riktigt kul upplevelse! Fantastiskt att få vara med på ett världsmästerskap”, säger Ola Johansson, mycket nöjd med sin tionde plats.

Text Penny Robertson-Pearce
Foto VM:s organisation

I månadsskiftet augusti / september hölls det andra världsmästerskapet i vingoverall. Tävlningen pågick under fem dagar och 63 deltagare var på plats. Till VM hade Anton och Ola guld respektive silver i bagaget från sommarens SM, som gick i Vårgårda hos hemmaklubben FKCG.

Ola Johansson.

”Förutom det hade jag bara deltagit i en internettävling där man hoppar hemma och jämför sina resultat på nätet”, säger Ola.

Olas starkaste gren så här långt har varit tid, där man ska vara i luften så länge som möjligt. ”På VM gick det bäst i den grenen tillsammans med distans. Även speed som är min svagaste gren gick bättre än förväntat.”

Med tre personliga rekord och två svenska rekord gick det bättre på VM än vad Ola vågat hoppas på.

”Jag är extremt nöjd. En delad tiondeplats av 63 deltagare är långt bättre än vad jag förväntade mig.”

Många finaler

I ”wingsuit performance” tävlar man alltså i tre delgrenar: hastighet, tid och distans (se artikeln till vänster). Ordningen för grenarna lottas på tävlingen och en komplett runda innebär ett hopp i varje gren för alla deltagare. Totalt ska nio hopp göras, tre i varje gren.

På VM använde man ett tvåmotorigt flygplan som tog 16 hoppare. Fyra finaler med fyra tävlande på varje final gör att det blir en del tid att sitta i flygplanet.

”Vi hade såklart syrgas, men det var jobbigt att vara sista grupp ut, så turordningen var rullande för varje omgång, för rättvisans skull.”

De tävlande använder samma vingoverall för alla grenar och det gäller att välja den mest optimala som passar ens flygstil bäst. Ola flyger med en så kallad Squirrel CR plus.

Ola Johansson, riktigt nöjd med en hedrande tiondeplats på Sveriges första VM i vingoverall.

VM:s organisation

- premiär för svenskt deltagande

”Jag har inte, som många andra, hunnit prova så många olika overaller. Men den här har ju fungerat bra hittills.”

Besvärliga framåtkast

Resultaten beräknas så att den som fått bäst resultat i ett hopp får 100 procent. Sedan räknas det av neråt för övriga deltagare på lite olika sätt beroende på vilken gren det rör. Alla hopp räknas och blir ett hopp nollat på grund av något regelbrott blir det väldigt avgörande.

”En kille råkade ta ut fel riktning och flög 45 grader fel och hamnade i en helt annan stad”, berättar Ola skrattande: ”Det blev såklart en nolla på det hoppet.”

Det var ganska hög fällningshastighet och därmed långt framåtkast i i uthoppen. Det ställde till det ganska mycket för de flesta hopparna och påverkade resultaten negativt: ”Bland annat drabbade det Anton som hade hoppats på ett bättre resultat under tävlingen.”

Espen Fadnes från Norge tog hem guldet före Chris Geiler, fjolårets vinnare från USA. På tredjeplats kom ryssen Dmitry Podoryashy.

Framtidsplaner

Både Ola och Anton är landslag även under 2019 och främsta målet är deltagan-

de på världscupen som kommer att gå på hösten.

Framöver är det mest träning på programmet. I mitten på oktober åker Ola till Kalifornien för att träna på olika hoppfält och därefter bär det av till ett träningsläger i Portugal. Till vintern planeras en del inomhusflygning för att ytterligare förbättra teknikerna.

Bästa minnet från VM förklarar Ola så här: ”Riktigt bra stämning! Alla är kompisar och hjälper varandra. Vi lär oss av varandra samtidigt som vi tävlar. Jag lärde känna många nya hoppare och det var riktigt roligt.”

Ola Johansson delade tiondeplatsen med Amber Forte från Norge. Till höger vinnaren Espen Fadnes, även han från Norge.

VM:s organisation

Att vara fallskärmshoppare är även att vara lite av en amatörmeteorolog. Vi bevakar notoriskt alla väderapplikationer som finns. Ju mer kunskap vi har om väder, desto bättre kan vi tolka prognoserna. Håll tillgodo här med en snabbkurs.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Jonas Arvidsson, Johan Norén, SVT

TIPS & TRIX

Höjdvind och markvind

Höjdvind

Den höjdvind som prognoserna visar brukar vara som högst på 10 000 fot, vilket omskrivs till FL 100 (flightlevel hundra). För att översätta till meter delar man angivelsen i fot med 3,28, eller för enkelhetens skull med tre. Höjdvinden på 3 000 meter indikerar för oss ungefär hur mycket det blåser vid fällning. I första hand styr det hur lång separationstid det bör – för att inte säga ska – vara mellan grupperna. Ju mer det blåser, desto längre separationstid.

Vind på höjd påverkar även hur långt vi förväntas driva i frifall. Man kan ganska enkelt räkna ut hur lång avdriften blir genom att multiplicera antal sekunder i frifall (till exempel cirka 60 sekunder vid maghoppning) med vindstyrkan.

Exempel: 60 sekunder multiplicerat med 25 m/s är lika med avdrift på runt 1 500 meter. Från det räknar man alltid av 300 meter – det så kallade framåtkastet – eftersom planet flyger framåt när man hoppar av. Genom att förstå den principen för avdrift kan du som hoppare få en uppfattning om ungefär var du kommer att göra ditt drag av fallskärmen.

Övriga vindar som finns i prognosen är från 5 000 fot (FL 50) och 2000 fot, det vill säga runt 1 500 meter och 600 meter. Vindstyrkorna på de höjderna, framför allt från 600 meter, är avgörande för hur din kalottfärd kommer att påverkas. Det är förstärkt värdefullt att vara medveten om man kommer att ha medvind eller motvind hem till fältet.

Hoppledaren gör alltid en bedömning av alla vindfakta för att bestämma hur finalen ska gå och när grön lampa skall tändas så att första gruppen kan hoppa. Målet är självklart att alla ska ha samma goda förutsättningar att landa mitt på fältet.

Markvind

Som markvind räknas vinden under landningsvarvet och vid marken. Enligt SBF ska något som tydligt visar vindriktningen, så kallad vindavvisning, finnas. Det kan vara en vindstrut, vilket är vanligt, men även windblades.

De flesta klubbar använder en digital väderstation som mäter både medelvind och de högsta värdena i vindbyar. Det räcker inte att medelvärde håller sig inom det tillåtna utan även vindbyarnas skall göra det. Är det ett gränsfall brukar man avvakta och se hur trenden ser ut, till exempel under en timme eller längre då man kan läsa av var tionde minut. ●

TIPS & TRIX

Regler gällande väder och vind

I Svenska Fallskärmsbestämmelser (SBF) kan man läsa följande i kapitel 402:01, grundläggande bestämmelser:

Maximal markvind vid fallskärmshoppning med vingfallskärm får högst vara:

- 6 m/s vid hoppares fem första hopp samt med uppvisning utan vingreserv
- 8 m/s vid hoppares sjätte till och med tjugonde hopp samt vid uppvisning med vingreserv
- 11 m/s vid övrig hoppning

Det står också: Hoppning får ej ske utan visuell markkontakt. Avsiktlig moln genomgång får ej genomföras. ●

Moln,

Moln

Det finns flera olika sorters moln. Höghöjdsmoln, som kallas Cirrusmoln, påverkar sällan oss. Betydligt lägre och heltäckande moln är vanligtvis så kallade Stratusmoln. De lägger sig som ett lock över himlen och ger ofta dagar med ihållande regn. Cumulusmoln är vanliga sommarmoln som bildas när värmen stiger. De växer mest på höjden och kan vara förrådiska med mycket turbulens. Värst är Cumulonimbus som ger åska och regnskurar.

En viktig faktor är molnbasen – hur låga molnen är – och hur höga de är, molnöversidan. Är molnbasen under 1000 meter innebär det att vi under fallskärm riskerar att inte se andra hoppare eller vart vi flyger. Det är ett dåligt scenario.

En annan avgörande faktor för om det är hoppbart är hur stor del av molnen som täcker himlen. När det gäller

molntäcke pratar man om åttondelar. Åtta åttondelar (8/8) är heltäckande moln. Fyra åttondelar är när hälften av himlen är täckt av moln och då är det oftast helt hoppbart såvida man inte väljer precis i moln.

Fronter

En front är en skiljelinje mellan luftmassor med olika egenskaper, framför allt olika temperaturer. En kallfront rör sig snabbt och trycker undan den varmare luften som då stiger. Ju snabbare kallfronten rör sig, desto kraftigare väder kommer det att bildas i frontzonen, till exempel kraftiga åskväder och häftiga regnskurar.

En varmfront rör sig långsammare och när den kommer ikapp kallfronten stiger den varma luften. Molnbasen sjunker successivt och molnigheten ökar. Varmfronter ger ofta ihållande regn som kan påverka vädret under en längre tid.

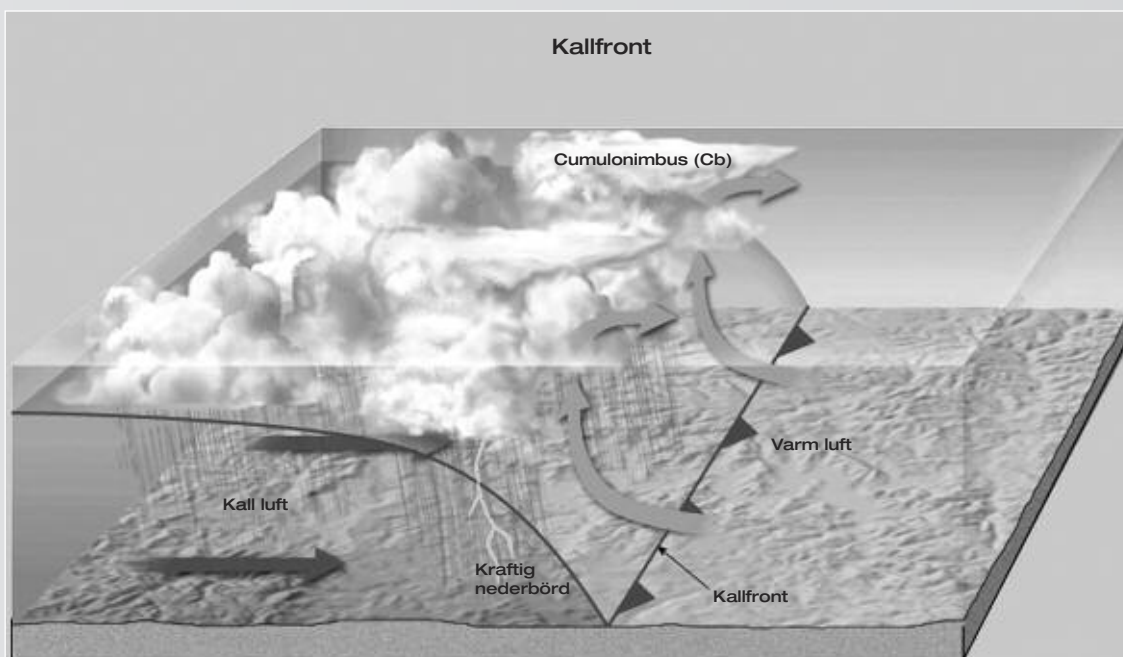

och vind

TIPS & TRIX

kallfront, varmfront, högtryck och lågtryck

Jonas Arvidsson

Högtryck och lågtryck

Högtryck innebär oftast klart och fint väder. Luften är förhållandevis stabil eftersom ingen luft stiger och bildar moln. Lågtryck däremot ger ofta sämre väder med moln och regn. Det beror på att luftmassan i lågtrycket är omgiven på alla sidor av högre tryck och luften vill då jämna ut tryckskillnaderna. Luften från de högre tryckområdena strömmar därför in mot mitten och tvingas stiga eftersom den inte har någonstans att ta vägen. Är det mycket fukt i luften bildas moln som kan resultera i regn. ●

Ballonghop

öppning – lika delar magi och otålig väntan

Ballonger är oförutsägbara. De går inte att styra och förut-sättningarna för att kunna starta, landa och flyga en bal-long måste vara i det närmaste optimala eftersom det är så väderberoende. Men när det väl blir av, efter för många lång väntan och tidigare missade chanser, är det ren och skär magi. "Närmare ett äventyr kan man nästan inte komma", säger hopparen och ballongföraren Peter Magnusson.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto Dennis Graversen

Peter Magnusson från Stockholm driver ballongföretaget Peak Experience Gravity sports. Han har hoppat sedan 1990 och jobbat med ballonger i hela sitt liv.

"Det äventyrliga med ballonghoppning är just att det inte går enligt tidtabellen. Vi kan planera in i minsta detalj och ändå går det inte alltid att genomföra. Väl i luften vet vi aldrig helt säkert var vi hamnar, om våra beräkningar stämmer, och det är just det som är själva tjusningen."

På grund av känsligheten för vind kan sällan ett ballonghopp planeras särskilt långt i förväg. För att kunna starta och landa ballongen får inte markvinden överstiga 3–4 meter per sekund. Höjdvindarna avgör åt vilket håll ballongen kommer att driva och hur långt. Därför måste extremt nog-

Peter Magnusson

Bra tryck i brännaren tycker Anton Andersson.

Sara Lundqvist och Johanna Säfsten, 22 juli cirka 21.30, nära Enköping.

Henrik Bjerkerud och Angelica Salevik gör sig redo redo att falla av.

Anton Anderssons vingoverall tar över efter ballongen.

granna beräkningar görs innan man kan avgöra om det är genomförbart. Även om det bara blåser 20 knop på höjd så färdas ballongen med 35 kilometer i timmen över marken.

”Då vill man inte driva iväg över skog och vatten där det inte finns möjlighet att vare sig hoppa av eller landa.”

Det finns även andra faktorer som spelar in när man planerar ballongflygning. Både Arlanda eller andra lokala flygplatser samt ”Sweden control” måste klarera och ge tillstånd till att flyga in i, och fortsätta att stiga i, nästa luftrum.

Extra barlast

Den typ av ballong som ofta används vid hoppning tar cirka fjorton personer. Förutom nio hoppare och två piloter behövs även extra passagerare.

”För att ballongens flygegenskaper ska vara tillräckligt bra måste den innehålla en minimivikt som motsvarar fem personer. Eftersom två tredjedelar lämnar ballongen på höjd, behövs alltså extra passagerare för att kunna flyga och landa säkert”, berättar Peter.

Det tar cirka femton minuter för ballongen att komma till 1500 meter, som är lägsta rekommenderade höjd för hoppning. Om möjligt stiger man ända upp till 3000 meter. Eftersom ballongen flyger i medvind så måste hopparna utse landningsplatsen längre fram i färdriktningen, något som ofta Peter får påminna om.

”Dessutom brukar jag uppmana dem att om möjligt landa nära varandra. Man ska inte underskatta riskerna med att göra utelandningar, även om de är planerade.”

Tidiga morgnar

På sommaren genomförs alltid ballonghoppning tidiga morgnar eller senare på kvällen.

Anledningen är termiker, en sorts uppåtstigande luft, som skapas på dagen när solen är varm och värmer upp marken. Det blir även turbulent eftersom marken värms upp olika mycket på olika ställen.

”Med hjälp av gas värmer vi luften till en exakt temperatur i förhållande till vikten i ballongen. På så sätt har vi ganska bra kontroll över hur ballongen stiger och sjunker. Termiker skulle ställa till det en hel del och skapa obalans, därför undviker vi att flyga då”, säger Peter.

Bränslet räcker för cirka två timmars flygning. När allt går som det ska hinner man med två lyft. Startplatsen beräknas utifrån var man vill att hopparna ska kunna landa. Ju mer öppen mark desto bättre. För att få göra ballonghopp krävs C-licens eftersom man utför så kallad planerad utelandning. Peter tycker att samarbetet med alla hoppare fungerar mycket bra. Alla är på plats i tid och bra organiserade.

Ett ballonghopp är något att längta efter och när det äntligen blir dags blir det en episk upplevelse. ■

världsrekordförsök i

headdown

Text: Penny Robertson-Pearce

Foto: Norman Kent, Adrian Cederholm

I mitten av augusti samlades drygt 200 friflygare på Skydive Chicago för att försöka sätta nytt världsrekord i head down-formation. Vart tredje år brukar det organiseras rekordförsök och tidigare världsrekord sattes 2015 med 164 hoppare. Den här gången var målet ett rekord med 200.

På plats fanns tre femtedelar av svenska landslaget i VFS, Kwansta Kwattro, som hade kvalificerat sig för att vara med.

Jesper Forsman, Adrian Cederholm och Henrik "Kicke" Johansson kom till Chicago sent på fredagskvällen före rekordveckan. De fick inbjudan under ett uttagningsläger i Arizona i våras som sammanföll med deras inplane-rade lagträning.

"Det var mest på skoj som vi stannade kvar veckan efter för att vara med, men när vi fick inbjudan till att delta på världsrekordet var det ju svårt att tacka nej", berättar Adrian.

Forts på sidan 24 ➤

vn

► Headdown – från sidan 22

Skydive Chicago är ett större kommersiellt drivet hoppfält med stor erfarenhet av att genomföra rekordförsök. De har fyra egna flygplan och fältet drivs av en erfaren hoppare som heter Rook Nelson, som även var huvudorganisatör för rekordveckan och själv deltog. "Ett fantastiskt hoppfält som jag verkligen rekommenderar alla hoppare att åka till någon gång", säger Jesper, som berättar att det till rekordet hade lånats in ytterligare fem flygplan. "Det användes sex Twinottrar, två Skyvans och en Sherpa som är en större typ av Skyvan." Hoppfältet är beläget på en flygplats i Ottawa, en mindre stad som ligger utanför Chicago.

12 av 20 planerade hopp

Förutom anmälningsavgiften på ungefär 2 500 kronor betalade deltagarna för 20 planerade hopp i förväg.

"Det kostade runt 400 kronor per hopp eftersom vi hoppade från 6 000 meter och behövde syrgas", berättar Jesper.

På måndagen och tisdagen var vädret bra och det gjordes sammanlagt sju försök. Därefter blev det ostadigare och fram till fredag kväll gjordes endast ett hopp till. På fredagskvällen kom solen fram och ytterligare tre hopp kunde göras. På det sista hoppet, tolfte försöket, skalades hela yttre ringen bort och då var man nere på 171 hoppare.

"Man kände en hel del prestationsångest eftersom det var ganska lätt att man blev bortplockad om man inte skötte sig. Elva av de inbjudna hopparna hamnade på "bänken" direkt och byttes ut mot reserver", berättar Jesper.

Efter det första hoppet byttes mellan två till femton hoppare ut inför varje nytt hopp. Trots att världsrekordet inte satt var det en upplevelse att få vara med.

"Det var häftigt och bland de allra bästa hoppen jag någonsin gjort", säger "Kicke".

En del problem i starten

Jesper önskar att man hade tagit till vara helgen bättre innan försöken började, så

Forts på sidan 26 ►

Headdown – från sidan 22

➤ att man hade tränat lite mer organiserat: ”Det var en del nivåskillnader mellan hopparna och hade man tränat mer uppstyrt i varje så kallad ”pod” för sig under helgen hade man kanske sluppit de problemen.”

På onsdagen när vädret var dåligt hölls en rejäl genomgång med varje flygplan för sig, och hur varje grupp av hoppare skulle flyga. Hoppet på onsdagskvällen blev därmed det hittills bästa försöket.

”Jag önskar att man haft den genomgången redan på helgen och många saknade även mer detaljerad information inför rekordveckan.”

Vid rekordförsöket 2015 hade allt varit notoriskt välplanerat.

Många i luften

Det tog några hopp innan piloterna blev helt samkörda på höjd. Det är inte helt enkelt att flyga ihop nio flygplan och få till en synkad exit rakt över hoppfältet.

”Det blev bättre och bättre för varje hopp och på slutet låg flygplanen riktigt nära varandra”, berättar Adrian.

Först hoppar en superfloater med rök. Det blir en signal till andra floater att hoppa av från de andra planen, tätt följt av basen i ledarflygplanet. Därefter kom-

mer alla dykarna. ”Kicke” var en av de sista dykarna.

”Det blev långa dyk, men jag kände att jag hade mer tid på mig än vad jag förväntat mig.”

Allt bättre hopp

Tolv försök räckte dessvärre inte för att sätta nytt rekord i head down.

”Det gick bättre och bättre och det var så synd att vi inte fick de sista åtta hoppen som det var planerat för. Jag tror det hade suttit då”, säger Adrian, som berättar att alla på plats därför var rejält taggade att få till ett nytt försök så snart det går.

Nästa år planeras ett rekordförsök i head up med 100 hoppare, men förhoppningen finns att nästa head down försök planeras redan 2020.

”Jag vill definitivt vara med då också”, säger Jesper, och förklarar att det krävs ett enormt fokus när man ska flyga i frifall med 200 hoppare.

Det var först efter brytet, i fyra vågor, som Jesper kände hur mäktigt det var med så många kalotter i luften samtidigt.

”Det var rena skytteltrafiken när alla skulle ner och landa med sina små skärmar. Riktigt coolt.”

Även Adrian och ”Kicke” hoppas på att få erbjudande om deltagande nästa gång och förhoppningsvis räcker tiden till om det blir aktuellt.

”Det var verkligen jätteroligt att vara med”, säger alla tre samstämt. ■

Annon

ELEV eller SKYGOD? Alla nivåer välkomna!

NYHET!
OFF-PEAK
PRISER

- Öppet året runt
- Världens högsta vindtunnel
- Instruktörer för ALLA nivåer
- 1 timme = 60 fallskärmshopp
- Pris fr 5000 kr/h

Besök bodyflight.se för att boka och ta del av alla våra **Camps, Huckjams och Event** under året.

Kontakta oss!

bodyflight.se • 076-868 77 57 • fly@bodyflight.se

 BODYFLIGHT
S T H L M

Rekordpublik

vid hopp från

Congo Queen

Tim Jansson

50 000 människor samlades i den lilla byn Dala-Järna den 10-12 augusti när Flygfesten arrangerades. Fallskärmsklubben Dala var inbjuden för att hoppa från Vallentuna Aviatörförenings DC-3 Congo Queen i en uppvisning med flaggor och rök.

Text Linda Lundberg

Foto Steve Henriksson, Tim Jansson

Det var jättehäftigt. Hur mycket folk som helst. "Det går inte att beskriva hur det var att se det på höjd", säger Therése Arcari Grau.

Hon hoppade tillsammans med 19 andra, några från Sundsvall men de flesta från Fallskärmsklubben Dala. De flög ända från Romme i Borlänge, eftersom banan i Dala-Järna är för kort för en DC-3. Den dagen, på lördagen, stod 35 000 människor på marken och tittade, vilket var publikrekord.

Det var första gången Therése Arcari Grau gjorde ett uppvisningshopp. Hon hoppade med 50 meter långa band runt benen, några hoppade med rök efter sig och Thomas "Tummen" Biehl hade en stor svensk flagga bakom sig.

"Det var väldigt effektivt. Och den stora flaggan är alltid imponerande", säger Therése.

Många var intresserade

En femmanna gjordes, som syntes från marken, och några drog högt för att få längre tid att visa upp sig under skärm. Efter att alla hoppare landat packade de inför publiken.

"Vi fick applåder av alla när vi packade. Publiken tyckte att det var jätteroligt att få ta del av det också."

Therése uppskattade även att titta på flyguppvisningarna. Till en början fundrade hon på om fallskärms hopparna verkligen passade in, men hon märkte snart att publiken verkade tycka det.

"Det var roligt att stå i vår monter också. Det var många som var intressera-

de, och det är alltid bra att synas. Några presentkort sålde vi nog."

Största flygshowen

Det skulle ha hoppats på söndagen också, men den dagen regnade bort, dessvärre. "Vi stod med grejerna på, men det var låga moln och ösregn så det blev inget."

Det får bli om tre år igen istället.

Flygfesten är ett ideellt evenemang som arrangeras av Västerdalarnas Flygklubb. Flyguppvisningen räknas som en av de största civila flygshowerna i norra Europa, enligt flygfesten.com. Sedan starten 1986 har den arrangerats vart tredje år, och Fallskärmsklubben Dala har blivit inbjuden flera gånger förut.

"Jag hoppas att vi får komma tillbaka. Det här vill jag vara med på igen", säger Therése. ■

Therése Arcari hoppade med långa band och Thomas Biehl flög ner den stora flaggan. (montage)

Steve Henriksson (montage)

Fallskärms- kultur

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

En klok vän sade till mig, "Culture eats strategy for breakfast". Det är sant, så sant. I praktiken betyder det uttrycket att det inte går att förändra en organisation genom att enbart förlita sig på en tidsatt strategi. Det är en fundamental ingrediens som måste blandas i och lösas upp i smältdegeln, det är människor, det är människor med bestämda uppfattningar om hur ett speciellt sätt skall vara. Det vill säga kulturen.

Kultur! Vad är det? Frågar du de lärde, kan det vara "ett socialt överförbart levnads-mönster". En samling av seder och sätt att förhålla sig till sin aktivitet och omgivning. För oss är fallskärmshoppningen kontexten, men jag väljer att betrakta det ur ett större sammanhang än så. Vår sports kultur formas långsamt med vår omgivning, vilket inte är så konstigt. Alla hoppare lever i ett samhälle där normer utvecklas över tid.

Jag ser vår sport i två spår. Det blå spåret där vi utövar vår sport i luften, det vita spåret där fundamenten läggs genom föreningslivet. Förhållnings sättet till de båda är konstant skiftande då de är direkt beroende av varandra i vår kultur.

Av de två så borde det blå spåret vara det enklaste att se som en självklarhet att förstå och förhålla sig till. Att kunna bedriva tillräckligt säker fallskärmshoppning. Det görs genom ett antal styrningar och aktiviteter.

Exempelvis så förhåller vi oss till regler för civil luftfart och SBF. Det är ett krav som vi inte kan komma ifrån. De styrningarna finns där för att alla skall förhålla sig till samma måttstock.

Om det vore så enkelt, det är det inte. Förhållandet till måttstocken skiljer sig och denna skillnad är i direkt förhållande till kulturen, alltså "ett socialt överförbart levnads-mönster".

Vi pratar "No Blame Culture", det koncept och den kultur som de allra flesta gillar att befinna sig i, och det är ett funda-

ment för att gå vidare för utveckling till "en god säkerhetskultur, präglad av tillit, förtroende, öppenhet och en ickestraffande attityd."

Jag leker med orden: tillit, förtroende, öppenhet, ickestraffande attityd. Jag tänker parallellt på vår föreningskultur och hur den går jämsides med samhället där den i vissa avseenden utvecklats till något smaklöst.

Det jag tänker på är hur vår föreningskultur i fallskärmssporten på vissa sätt tillåter direkta motsatsen till det vi vill göra i vårt

Du kanske inte

*är den som står för tvivel,
misstänksamhet och dömande
attityd, dock är du den som
har all makt att påverka den
genom att aktivt visa och
uppmuntra till direkt och
konstruktiv dialog.*

säkerhetsarbete och säkerhetskultur. I sociala kommunikationskanaler är det tvivel, misstänksamhet och dömande attityd som är ett vinnande och ständigt pågående koncept som ges mest utrymme och uppmärksamhet. Dessa negativa och dömande handlingar är en absolut kontrast mot att skapa gynnsamma förutsättningar för en organisation som skall stå för tillit, förtroende, öppenhet och en ickestraffande attityd.

Du kanske inte är den som står för tvivel, misstänksamhet och dömande attityd, dock

är du den som har all makt att påverka den genom att aktivt visa och uppmuntra till direkt och konstruktiv dialog.

Vidare så. Den mest aktiva perioden för SFF:s organisation är i full gång. Samtliga konferenser och centrala kurser skall genomföras och snabbare än någonsin kommer riksstämman att lägga 2018 till handlingarna.

Kursåret 2019 är planerat. Jag vill betona vikten av att i god tid planera in förberedelser inför kurserna. BAS-kursen är undantaget förberedelser annat än att du som deltagare förväntas komma i tid och vara aktiv under lektionspassen. Våra övriga instruktörsutbildningar kräver av dig som kandidat att du fullföljer förstegen under ledning av din klubbs chefsinstruktörer.

Svenska fallskärmsförbundets utbildningar leds av förbundskursledare som brinner för sportens utveckling, de avsätter tid från såväl arbetsliv som privatliv för att kunna stötta SFF i utbildningar för ersättnings som motsvarar cirka 50 kronor i timmen. De förväntas förbereda sig i god tid för att hjälpa dig att lyckas i din instruktörsutbildning. De går in med inställningen och förhoppningen att du har förberett dig så väl det är möjligt för att även du skall kunna lyckas. Det handlar om ömsesidig respekt för kursledning och medkandidater.

Håll humöret uppe...
snart kommer snön!

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Vilka är orsakerna till olika incidenter? Är det den mänskliga faktorn? Är det systembaserat? Är det brister i våra utbildningar och rutiner? Är det medvetet eller omedvetet slarv och risktagande?

Det är alldeles för lätt att peka ut någon eller något som felaktigt, men vad beror det på? Det är sådant som chefsinstruktörerna, klubbarna, riksinstruktören och förbundet ständigt arbetar med. Att utbilda, fortbilda och skapa bra och säkra rutiner i vår verksamhet.

av **Petter Alfsson-Thoor**

Hopp med oavsiktlig aktivering av räddningsutlösare på hög höjd

Hoppare 1

Tid i sport: Första hopp efter AFF 10 år 2018

Totalt antal hopp: 15

Antal hopp av den typ som utfördes: Ett fåtal

Antal hopp med aktuell utrustning: 15

Antal hopp under de senaste tre månaderna: 15
Huvudfallskärm: Elevskärm

Avskrift från fallskärmsrapport:

Jag satte ej på Cypresen. Ingen koll gjordes på verandan. Koll gjordes på ilastningsplatsen innan påstigning.

Hopparen bakom mig observerade att Cypresen ej var på vid drygt 3000 meter. Vid drygt 3000 meter slog hopparen bakom mig på Cypresen.

Efter exit löste fallskärmen ut på cirka 3500 meter efter att jag gjort en bakåtvolt. Åkte runt lite i motsatt färdriktning relativt planet, men såg inget på grund av moln, var osäker på hur jag skulle flyga. Landade okej.

Hoppare 2

Tid i sport: A-cert, två år i sporten

Avskrift från fallskärmsrapport:

Satt bakom en hoppare i planet som skulle göra sitt första hopp efter utbildning. Upptäckte att denne inte hade satt på Cypresen så jag satte på den i planet vilket medförde att hopparen fick en vådautlösning. Så här i efterhand när jag tänker på det känns det obegripligt att jag inte tänk-

te på att Cypresen kalibreras efter den höjd man befinner sig på, men just då gjorde jag inte det helt enkelt. Jag hade fått för mig att man måste ställa om Cypresen manuellt efter den höjden man befinner sig på. Jag känner mig lite chockad och dum och är väldigt glad över att allt gick bra. Jag har verkligen lärt mig något av den här händelsen.

Chefsinstruktörens kommentar:

Ordentlig debrief gjord med båda hopparna.

Riksinstruktörens kommentar:

Det är inte första gången det här har inträffat. Redan under sent -90 tal inträffade en liknande händelse då hopparna i planet kom på att räddningsutlösaren inte var påslagen. Resultatet blev detsamma även om förutsättningarna vid det hoppet var annorlunda. Materielkompetens en av faktorerna att misstaget med hanteringen av räddningsutlösaren i flygplanet gjordes.

Dock vill jag analysera händelsen för att experimentera i hur man kan tänka i analys av en händelse.

Inledningsvis: Det här handlar om en mycket oerfaren hoppare som precis gjort klart utbildningsplanen AFF.

Om vi utgår från att klubben har ett system att nya hoppare som använder elevutrustning skall visiteras på verandan och vid ilastning, så är det lättare att resonera.

Hopparen uppger att hen inte blev visiterad på verandan. Varför då?

Här är det okända faktorer för mig. En spekulation kan vara. Anting-

en glömde eller missade någon av de inblandade att visitation skulle ske, eller så struntade man i det av någon anledning.

Det vill säga, antingen var det en oavsiktlig avvikelse eller så var den uppsåtlig, att man visste att man skulle visitera men gjorde det inte ändå. Om det var uppsåtligt, av vilken anledning skulle det då ha varit? Berodde det på att inblandade hade för mycket att tänka på och uppgiften prioriterades bort, det vill säga att man tog risken.

Om det var ett misstag så kan uppgiften ha prioriterats bort av misstag för att det var för mycket att tänka på, risken togs utan vetskap. Det är med andra ord samma effekt men olika anledningar som i sig kan härledas till systemet som organisationen använder.

Följdfrågan blir då: Är systemet gynnsamt för att misstaget kunde ske, eller var det för tillfället enstaka avvikelser, eller var det individuella och enstaka brister som samverkat gjorde att händelsen kunde glida igenom skyddsnetet.

Det blev ingen visitation vid ilastning och ovanstående resonemang kan föras där.

Det som händer i flygplanet är intressant. Medhoppare upptäcker att räddningsutlösaren inte är på. Dennes observationer är en mycket bra egenskap, hjälp din medhoppare att hjälpa sig själv. Ser du något som du bedömer avvikande, uppmärksamma det. Det kanske inte är något särskilt, eller så är det så. Effekten som vill uppnås är att kolla sina grejer ytterligare en gång. "Ryggsäcken med remmar är den som räddar livet på oss". Det är mycket gynnsammare att lösa materielproblem inne i flygplanet än i fritt fall.

Att medhopparen i all välmening startade räddningsutlösaren på 3000 meter är en konsekvens av för låg kompetens. Det jag menar med kompetens är "tillgång till kunskap och färdigheter vid ett givet tillfälle", vilket just då var i ett bullrigt flygplan på väg upp till uthoppshöjd. Även om hopparen i efterhand insåg sitt misstag så var inte misstaget med flit. Man visste inte bättre där och då av någon anledning.

Återigen tar vi en titt på varför djupare kunskap om räddningsutlösarens förutsättningar inte fanns med vid det givna tillfället. Har hopparen genomgått packkurs och materielkurs. Var den kursen kvalitativ? Uppmuntras materielkunskap i klubben och organisationen, vad är klubbkulturen i kontexten? Eller är det en individuell fråga som är avgörande.

Följdfrågan: Är systemet gynnsamt för att misstaget kunde ske, eller var det för tillfället enstaka avvikelser, eller var det individuella och enstaka brister som samverkat gjorde

att händelsen kunde glida igenom skyddsnetet?

Lärdomar:

Grunden att lyckas är att skapa så goda förutsättningar som möjligt för att göra det. Det betyder att fokusera på en utbildning där djupinläring och kunskap kan etableras ordentligt. Vi vet så väl att repetition och kontinuitet är avgörande för att nya hoppare skall lära sig alla processer i fallskärms hoppning. Det handlar inte bara om att putta luft så vi faller tillräckligt stabilt, det kan man lära sig i en vindtunnel. Fallskärms hoppning är en process där ett antal aktiviteter måste genomföras.

Reservdrag och kalottkollision efter drag

Hoppare 1:

Tid i sport: Sju år

Totalt antal hopp: 1 350

Antal hopp av den typ som utfördes: 1 000 +

Antal hopp med aktuell utrustning: 300 +

Antal hopp under de senaste tre månaderna: 150 +

Huvudfallskärm: Velo 90

Avskrift från fallskärmsrapport:

Normalt hopp. Efter drag på 1200 meter, toggelfire med kraftig snodd. Försöker fixa det med att sparka. Helt plötsligt kolliderar jag med den jag hoppat med som var på väg hem mot fältet. Våra skärmar kolliderar och då cuttar jag på grund av att jag insåg att skärmen kunde ha skadats av kollisionen. Vanlig landning ute på en åker.

Chefsinstruktörens kommentar:

Vid bryt så vände den andra hopparen snabbt mot fältet för att komma hem istället för att se till att det finns god separation mellan hopparna och det är den direkta orsaken till kollisionen.

Riksinstruktörens kommentar:

Det är ju inte särskilt roligt med snurrande snodd, det blir ju inte direkt trevligare av en kalottkollision heller!

Hopparens beslut att genomföra nödprocedur efter kalottkollisionen har jag inga synpunkter på. Det som är intressant är chefsinstruktörens kommentar som kastar ljus över händelseförloppet. Om avvikelsen med "luftrumsintrång" är ett återkommande beteende i verksamheten kan CI behöva tillämpa korrigerande utbildning av hoppare eller organisationer.

Syftet med separation mellan hoppare är att ge manöverutrymme. Separation sker genom att förflytta sig 180 grader relativt grupps centrum för att ge så stort utrymme som möjligt åt alla håll. Om man hop-

Ultrakul i Örebro

För tredje året i rad anordnade Örebro Fallskärmsklubb sitt populära Ultra-boogie i mitten av augusti. Runt hundra hoppare lockades till evenemanget med tonvikt på gemenskap, rolig hoppning och festvåkänsla.

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Hampus Carlsson, Nina Schmolewski

Petter Mazetta, en av de femton erfarna hoppare som fick chansen att hoppa in på stranden vid Säbylund.

Ultraboogiet har mer än tredubblat antalet deltagare sedan starten 2016, och till årets boogie kom hoppare från hela världen. Svenska hoppare bjöd med vänner från både när och fjärran och i och med det representerades inte mindre än sju nationer.

”Vi erbjuder bra hoppning, men framför allt vill vi att alla ska trivas och ha en riktigt skön och avspänd vecka. Vi är en liten klubb men det innebär också att vi kan göra det där lite extra roliga som jag tror att hoppare uppskattar, som inhop, mörkerhoppning eller morgonyoga för den som vill. Och det är fantastiskt kul att se att folk uppskattar det vi gör och att de uppskattar flexibiliteten och glädjen för hoppning som vi har på klubben”, säger Nina Schmolewski från Örebro Fallskärmsklubb.

Som tidigare år var PAC:en från Fallskärmsklubben Cirrus i Göteborg inlänad och under veckan gjordes runt femtio lifter. ”Vädret var tyvärr inte så bra, men det gav hopparna mer tid till att umgås och ha skönt häng på klubben och på campingen.”

Organisatörer – gratis coaching

På plats fanns också organisatörer som styrde upp hoppning i alla grenar och för alla nivåer.

”Vi vill betona att Ultraboogiet inte är något träningsläger, utan vi vill hjälpa

hopparna genom att erbjuda rolig och säker hoppning i första hand.”

Åtta erfarna hoppare ställde upp och gav goda råd. Från hemmaklubben var det Rikard Mogren, André Persson, Elias Bergwall och Jesper Bergstrand och utifrån kom Jenny Norin, Sven Mörberg, Osama Ben Said och Olbjörn Lien. Deltagarna hoppade både maghoppning, friflygning och vinkel. Störst var efterfrågan på det sistnämnda.

Johan Karlsson och Joline Lorant från Flyus höll kalottkurs och höll mycket hög nivå och deltagarna var alla nöjda med sina nya kunskaper under kalott. Måndag till onsdag gick låglifter där nio deltagare gick kurser i allt från Pilot bas till Pilot swoop.

Hoppning i soluppgången

Höjdpunkterna på hoppveckan var måndagens inhop vid en vacker liten sjö med sandstrand i närheten, där femton erfarna hoppare fick chansen att hoppa in. Resten av deltagarna väntade på stranden och efter att hopparna landat blev det strandparty med pizza.

Inför fredagen såg prognosen ut att erbjuda sol på morgonen och regn resten av dagen. ”Vi beslutade att göra ett par soluppgångslifter och startade redan klockan sex på morgonen. Det var man-grann uppslutning och väldigt vackert att se solen gå upp i frifall.”

Tyvärr utgick den planerade ballonghoppningen på grund av moln och starka vindar.

Campingområde med festvåkänsla

Det fanns två campingområden inom bara ett par minuters gångavstånd till klubben och där var fullt av tält och husvagnar. Frukost serverades i klubbstugan varje morgon av Angelica Salevik. Lunch och middag kunde de som ville köpa i restaurangen på flygplatsen alldeles intill.

Nina Schmolewski berättar att man redan börjat utvärdera årets boogie och börjat planera för nästa år.

”Nu när vi vet hur många besökare vi kan förvänta oss kommande år, så har vi redan nu börjat fundera på lösningar för att servera all mat på klubben, med catering eller via en food truck.”

Boogie – mer än bara hoppning

Det var stor gemenskap och fin stämning under veckan och utöver hoppning erbjöds kvällsfilmmå på onsdag och fredag som Edvin Bengtsson ansvarade för. Som avslutningsfest på fredagen var det maskerad med temat Vilda Västern. Inför boogiet och under veckan såldes lotter till förmån för klubben och för att täcka upp kostnader.

Nina vill tacka sponsorerna som ställt upp med priser.

”Vi lottade ut massor med fina priser från Bodyflight och Riggerloftet i Danmark. Till exempel kunde man vinna tunneltid, hjälm, Dytter, boogiemanoverall och presentkort.”

Nästa års Ultraboogie är preliminärt planerat till 12–16 augusti. Så planera in datum i kalendern redan nu. Ultra! ■

Avslutningsfest med Vilda Västern-tema. Från vänster David Berglund, Martina Morales, Rikard Mogren och Marie Carlsson.

► Incidenter – från sidan 29

INCIDENT

par i lite större grupper får man snabbt lära sig att man ibland trackar sig till en ”dålig” spot. Så kan det bli ibland. Separationen ska bli som en stor cirkel och utrymmet emellan är lufrum för att ge marginal. Att vända snabbt för att komma hem fort åter snabbt upp den marginalen. Behovet blir tydligt om en medhoppare har felfunktion eller driftstörning som kräver uppmärksamhet och flyger åt det håll fallskärmen väljer just då. De hoppare som har fullt fungerande fallskärmar måste respektera utrymmet till dess att lufrummet är fritt. Det kan betyda att man inte kan flyga i den mest gynnsamma färdriktningen för den perfekta landningen på det perfekta stället.

Idag finns det fallskärmar som har en egendrivning på 60-80 km/h, det är 17-22 m/s framåt i lufrummet. Marginalerna försvinner väldigt fort. Frontalkollisioner kropp mot kropp överlever man inte i de hastigheterna.

Lärdomar:

Respektera och bibehåll de marginaler som skapas genom separation.

Ordningen är som regel ”huvudet på en svivel”: Separation, trackning, drag, kalottkontroll, kompiskoll, orientera, kompiskoll, fixa först när allt är lugnt med eventuella tillbehör som sliders eller annat stök som är viktigt för dagen.

SKYDIVE SPAIN

SKYDIVE ALGARVE

FREE REGISTRATION 15.000FT RAFFLE!

FREE REGISTRATION 15.000FT BEACH JUMPS

DEC 21 - JAN 4

XMAS BOOGIES

SPAIN LO: Regan Tetlow FS - Kim Tornwall FF
Efraim Folgerts FF - Simon Wandeler WS
Marino Kalligas FS - Adrian Daszkowski on camera
(more announced soon!)

ALGARVE LO: Milko Hodgkinson FS - Sian Stokes FS
Lesley Gale FS - Karine Joly FF - Ally Milne FF - Zemi Abreu FF - Helder Sousa WS
(more announced soon!)

SKYDIVESPAIN.COM

SKYDIVEALGARVE.COM

Skydive Håkås, Skydive Spain and Skydive Algarve are part of The Swedish Group of countries. skydiving.se • skydivespain.com • skydivedalgarve.com

Westcoast Speed tog ledigt en hel vecka före mästerskapen i tiomanna speedformation för att klå de ständiga vinnarna Active 8-9-10. Och de lyckades. "Det var roligt. Det var vårt mål", säger Peter Björkman, lagledare för Westcoast Speed.

Text: Linda Lundberg
Foto: Kim Johansson

Fem lag möttes i årets SM i tiomanna i Vårgårda den 1-2 september 2018. Varje lag gjorde fyra hopp var. Vad som gäller är att alla tio personer ska bygga en lottad formation per hopp så snabbt som möjligt. Tiden räknas från att den första personen hoppar ut fram tills att formationen är komplett.

Vinnarlaget och silvermedaljörerna lyckades sätta alla formationer, kompletta med alla tio lagmedlemmar, så mellan dem var det tiden som var avgörande.

"Vi ledde stort inför sista omgången, men vi ville ju inte riskera något ändå. Men då gjorde vi en del misstag, och det blev vårt sämsta hopp. Det var väl lite tävlingsnerv som satte in", säger Peter.

Trots misstag räckte deras marginaler för en vinst.

I Westcoast Speed ingår åtta hoppare från Fallskärmklubben Cirrus Göteborg (FKCG) och två från Fallskärmklubben Aros i Västerås.

Ny lagsammansättning

Bodil Almberg, som är lagledare för Active 8-9-10 från Stockholms Fallskärmklubb, tycker att Westcoast Speed förtjänade sin vinst.

"Det känns rättvist! De var snabbare. Vi hade vunnit fem år i rad, och innan senast vi blev besegrade, år 2012, hade vi också vunnit fem år i rad. Så det var väl dags nu!"

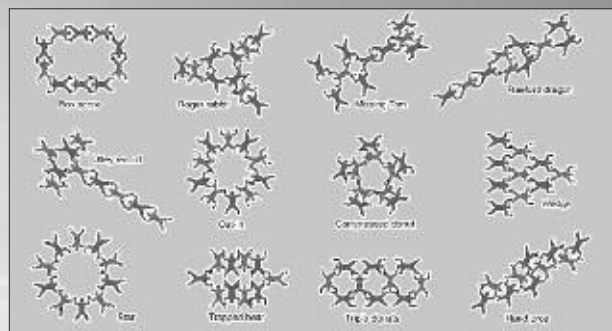
Hon känner trots allt att det gick bra för hennes lag. Med undantag för det första hoppet tycker hon att de tävlade på samma nivå som de tränat i sommar. Men de har inte lyckats få ihop träningstillfällen när alla tio har kunnat delta, och en betydande omständighet är att de var fem nya medlemmar i årets laguppställning. Johan Hansson var en av lagmedlemmarna de förlorade.

"Hans dödsolycka tog hårt på oss alla och resulterade i att några från det gamla laget slutade hoppa helt, och några andra tog en paus på obestämd tid. Men den nya gruppammansättningen känns jättebra. Vi har haft roligt tillsammans", säger Bodil.

Detta är 10-manna speedformation

- 10-manna speed går ut på att snabbast möjligt bygga en lottad formation.
- Formationen måste vara komplett inom arbetstiden 40 sekunder och hållas i minst tre sekunder.
- Exiten skall ske okopplad i "single-file" – en och en på ett led.
- Inga grepp är tillåtna i exit.
- Innan exit ställer laget upp bakom en startlinje. Arbetstiden startar när förste tävlande korsar linjen.
- Lyckas inte laget göra en komplett formation räknas de som dockat inom 40 sekunder.
- I tävlingspoolen finns tolv olika formationer. På tävling lottas fyra omgångar.
- Kameraflygaren står kvar på steget tillräckligt länge för att garantera att alla samtliga hoppares exit.
- På SM står organisationen för kamerahopparen. Kameran tillhör alltså inte laget, som i andra grenar.

Tävlingspoolens tolv formationer

10 nya tog SM-titeln

Kim Johansson

I det sista hoppet i tävlingen skulle formationen Missing Tom byggas. Nu har Active 8-9-10 föreslagit för Svenska Fallskärmsförbundets tävlingskommitté att den formationen ska döpas om till Missing Hansson.

Regnigt väder

Bodil hoppas att alla i laget väljer att fortsätta nästa år.

”Då kommer vi börja kapa tider och Westcoast Speed får se upp igen!”

Bodil tycker att det är kul att FKCG numera har två tävlande lag i tiomanna speed formation. Förutom Westcoast Speed tävlade nämligen Fallatio.

”Jag hoppas att fler klubbar får upp ögonen för hur rolig denna tävlingsform

är. Skåne, Gotland, Göteborg och Aros är ju rutinerade klubbar i grenen, men det finns ju fler klubbar där ute.”

Vädret under SM hade kunnat vara bättre. Träningsdagen regnade bort helt och tävlingsdagen startade med dåligt väder, vilket gjorde deltagarna oroliga över att inte alla hopp skulle kunna bli av.

”Men vi hade en duktig pilot som lyckades klämma in tjugo snabba lifter på en eftermiddag. Det är skoj när tävlingen blir komplett”, säger Peter.

”Roligt att arrangera”

Klockan 19.00 var de klara och kunde övergå till en trevlig fest på klubben.

Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg har arrangerat detta mästerskap de se-

naste tre åren, och det kan mycket väl hända att de fortsätter att göra det.

”Det har flutit på så pass bra, och det är en rolig tillställning att arrangera”, säger Peter.

Han håller i planeringen ända fram tills tävlingsdagen, då han släpper arrangörrollen för att fokusera på tävlingsmomentet.

”Det är en rolig tävlingsgren. Alla tar det inte så seriöst, utan kommer hit för att ha kul.”

Hopp nummer fyra, formationen ”Missing Tom”. Här laget West coast Speed.

Kim Johansson

Westcoast Speed, stående från vänster: Peter Björkman, Martin Hovmöller, Johan Levin, Kaj Diselöv och Mark Wernhøner. Knästående: Patrik Wallberg, Peter Ekström, Erik Rydsma, Jonas Kristiansen och Thomas Jacobsson.

Resultat, 10-manna speedformation 2018

Hopp 1-4:	1	2	3	4	Totalt
Lottning:	Box score	Wedge	Trapped bear	Missing Tom	resultat
1. Westcoast Speed, FKCG	21,57 (10)	24,00 (10)	22,26 (10)	31,54 (10)	99,37 (40)
2. Active 8-9-10, SF	29,10 (10)	25,31 (10)	25,07 (10)	25,33 (10)	104,81 (40)
3. Fast Scones, SFK	40,00 (9)	34,13 (10)	31,80 (10)	39,36 (10)	145,29 (39)
4. In-Formation, GOF	40,00 (3)	35,00 (10)	40,00 (9)	39,97 (10)	154,97 (32)
4. Fallatio, FKCG	40,00 (4)	40,00 (4)	38,92 (9)	40,00 (5)	158,92 (22)

Förtydligande av siffrorna: Exempelvis resultatet 21,57 (10) betyder alla tio hopparna var på rätt plats i formationen på tiden 21,57 sekunder från exit. Ett resultatet som 40,0 (9) betyder att när arbetstiden 40 sekunder passerades, var nio personer på korrekt plats i formationen.

STORM

ARE YOU FLYING THE RIGHT PARACHUTE?

"ALL IN ALL IT IS THE PERFECT ALL AROUND CANOPY FOR ME. IF YOU ARE NOT DEDICATED TO SWOOPING IT WILL OFFER MORE THAN YOU WILL PROBABLY USE... TOP OPENINGS, WIDE SPEED RANGE, CRW - FUN, GOOD FOR WINGSUIT..." *NEVERTOOLOW

"IT HAS A FANTASTIC CRISP OPENING, FUN TO FLY AND A PREDICTABLE POWERFUL FLARE. AS ALWAYS PD GOT IT RIGHT. THIS PARACHUTE REALLY WORKS AS ADVERTISED." *TACTICO

PERFORMANCE DESIGNS
COMPARE
PULSE • SABREZ • STORM • SPECTRE

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/COMPARE4

*REVIEWS FROM DROPZONE.COM

#DreamOfFlight

Magnus Falk tampades med oförutsägbara vindar under årets VM i precision i Bulgarien. Det var hans sjunde VM, men i en sådan oförlåtande gren hjälper inte ens alltid lång erfarenhet. "Precision är en grym gren inom fallskärmshoppning", säger han.

Text Linda Lundberg

Foto Igor Kupljenik

Tio dagar i Bulgarien. Magnus Falk och Jonas Wallberg var de två svenska hopparna på plats.

"Jag hade tränat bra hela sommaren och gjort några bra tävlingar. Jag hade höga förhoppningar", säger Magnus, som hoppar i Stockholms Fallskärmsklubb.

På den första tävlingsdagen kastades först en drivarremsa ut från höjd, för att hopparna skulle få ett hum om vindens styrka och riktning. Remsan gick i princip rakt ner mot fältet.

"Bra, det blåser ingenting, tänkte jag. Jag gick ut ordentligt för en bra vinkel från början, men när jag kom in på landningsområdet kände jag bara nej! Vad är det här?"

Det var inte alls vindstilla, utan blåste ganska starkt nära marken. Magnus blev orolig att han inte ens skulle komma fram till mattan: "Det kändes ju inte så kul, första hoppet i VM."

Magnus försökte med alla knep han kunde för att få mer fart, men kände att det ändå inte skulle räcka.

"Men som ett mirakel släppte det lite grann 30 meter ovanför marken. Jag fick en liten skjuts över mattan och satte ner foten på en centimeter."

Fler hade vindproblem

Andra hoppet: Noll centimeter. Men hopp tre, fyra och fem landade han två centimeter ifrån.

"En tvåa är väl okej ändå, men jag har blivit lite kräsen. Jag accepterar det, men det känns som ett misslyckande. Det är ettorr och nollor som gäller."

Trots flera tvåor bland världseliten såg han till sin förvåning att han låg på plats fjorton efter fem hopp.

"Jag trodde inte mina ögon. Jag som var så besviken och missnöjd. Men det var många som hade problem med vindarna."

Magnus gick in med pepp och förtröstan inför sitt sjätte hopp, men då skedde en vindändring.

"Jag agerade lite fel och hade inte tillräckligt med marginal. Jag skulle ha styrt

Svåra vindar utmanade på VM

upp genom att lyfta ena styrhandtaget istället för att dra ner det andra."

Magnus gick kort och det kostade honom 16 centimeter: "Det var otroligt surt. Många gånger har jag undrat varför jag håller på med en sådan gren som är så oförlåtande. Ett bottenapp så är man borta från allt vad toppen heter."

Jagar medaljen

Magnus försökte ändå göra så gott han kunde i de två hopp han hade kvar. Han gjorde en till tvåa, men i det sista hoppet fick han trafikproblem. Han brukar hoppa först, dra sent och skruva sig ner för att ge plats åt dem som hoppar efter, och precis så gjorde han denna gång också. Ändå såg han hur en deltagare från Mongoliet låg på samma höjd under skärm.

"Man har rätt till omhopp om det blir strul, men istället för att tänka på det tänkte jag att jag skulle ge honom en chans att träffa disken. Han hade redan sju resultat på 16 centimeter så jag skulle låtit honom landa bredvid. Tur att jag hade en 16 redan, annars hade jag blivit vansinnig."

Nu är Magnus redo för revansch. Han åker vanligtvis på fem av sex världscup-tävlingar i Europa på somrarna, plus SM i Sverige, och han har flertalet medaljer att vara stolt över. I medaljskörden märks inte minst VM-bronset från 2003 i fyrmanna kalottformation rotation, och en medalj i favoritgrenen precision är verkligen något som hägrar.

"Det skulle vara så häftigt att ha en VM-medalj i två olika grenar. Bättre ska det bli, jag fortsätter att nöta." ■

Av 175 startande kom Magnus Falk på 128:e plats med 41 cm.

Jonas Wallberg placerade sig på 119:e plats med totalt 38 cm.

paratec
dare to be different

Monica

Monica Paulsson var på Nya Zeeland, mitt under en jorden runt-resa, när hon bestämde sig: "När jag kommer hem ska jag tjäna ihop pengar till ett fallskärmscert." Men att hon skulle fastna för hoppningen så som hon gjorde, det hade hon inte räknat med. Sedan 1992 har hon hoppat utan uppehåll, vunnit SM elva gånger och till och med tagit världsrekord.

Text: **Linda Lundberg**
Foto: **Dan Girdea**

Monica hade redan dykcert. Hon klättrade, åkte bräda, och hon hade testat bungyjump. Att ta fallskärmscertifikat kändes naturligt.

"Det var klart jag skulle ha det, det ingick i min livsstil. För mig var det aldrig tal om att jag först skulle hoppa tandem, för det var ju själva certet jag ville ha."

Hon trodde att det skulle fungera likadant som med dykcertifikatet: att bara man har tagit det så har man det. Hon insåg snart att fallskärmscertet är något man måste förnya varje år och hålla i gång – men vid det laget var det inte ett problem för Monica, för hon var redan fast.

"Det jag fastnade mest för var gemenskapen."

Monica kommer från Piteå, och klubben hon började att hoppa i var Luleå

MONICA PAULSSON

Namn: Monica Paulsson.

Bor: I Stockholm med katten Minou.

Yrke: Polis.

Klubb: Stockholms Fallskärmsklubb.

Började hoppa: 1992.

Antal hopp: Cirka 2350.

Fallskärmsklubb, där hon var medlem i fem år.

"Några av mina närmaste vänner är från den tiden. Vi brukar fira nyår ihop, för de hoppar inte längre" säger hon.

Rebellisk tonåring

Monica gav sig hän sin äventyrliga ådra redan när hon var 16 år.

"Jag var lite rebellisk när jag var tonåring. Jag hoppade av gymnasiet efter ett år, och eftersom jag gick en ekonomisk

Brädåkning i Italienska alperna.

Monicas katt Minou, en norsk skogkatt.

Exceptionell fiskelycka i Thailand – Monica vann striden med svärdfisken.

linje gjorde jag en budget som jag visade för mina föräldrar. Jag räknade ut att de skulle spara 10 000 kronor på att skicka iväg mig på college i USA i ett år, istället för att jag skulle bo hemma. Jag var dyr i drift, med min ridning och mina långa duschar”, säger Monica och skrattar.

Det kom inte på fråga, var hennes pappas svar. Men Monica hade egna besparingar eftersom hon hade sommarjobb, så hon köpte en flygbiljett till Miami och en försäkring. Sedan åkte hon på vinst och förlust med 3 000 kronor på fickan och blev au pair. Där blev hon kvar i ett år, och det var också under den tiden hon började dyka.

”Efter ett år var jag less på Florida. Jag hade lagt pengar på hög, så jag hoppade på en Greyhoundbuss.”

Hon åkte igenom sydstaterna hela vägen till västkusten och hoppade av och på bussen där andan föll på. Från Mexiko i syd, upp genom Kalifornien och hela vägen upp till Kanada i norr och vidare österut över Klippiga Bergen. Hon vandrade i Grand Canyon och kollade in presidenterna i bergväggen på Mount Rushmore. Hon hälsade på några släktingar i Michigan, och reste sedan vidare till Niagarafallen och slutligen till New York. Därifrån flög hon hem.

Två år senare, 19 år gammal, var hon iväg igen på egen hand. Det bar av på den sju månader långa jorden runt-resan som skulle få henne att vilja hoppa fallskärm.

”Nu för tiden vill jag ha med mig någon på mina resor, men man träffar aldrig så mycket människor som när man reser ensam. Jag har fortfarande kontakt med flera av dem jag träffade. Det är fantastiskt att ha vänner i hela världen.”

En ny kula

Efter fem år i Luleåklubben flyttade Monica till Västerås 1997 och blev medlem i Fallskärmsklubben Aros.

År 2002 började hon på Polishögskolan i Stockholm. Hon pendlade till en början, men sedan flyttade hon till Stockholm.

Under skoltiden separerade Monica från sin sambo och hennes pappa gick bort i cancer, så när hon väl var färdigutbildad på Polishögskolan, år 2004, ville hon ifrån Stockholm.

”Jag fick inga bra vibbar i Stockholm, eftersom det hade varit en jobbig tid under och efter separationen och sedan min pappa... så jag ville börja om på ny kula”, säger Monica.

Hon ville till Göteborg, men blev placerad i Vänersborg, knappt tio mil därifrån, i nio månader. Som tur var hade hon inte så långt till Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg, och efter nio månader kunde hon flytta ner och börja jobba i Göteborg.

Hon trivdes bra där i tre år, men sedan flyttade hon tillbaka till Stockholm.

Stockholms Fallskärmsklubb är alltså den fjärde klubben som Monica hoppar i, och där hoppar hon än i dag.

En harmonisk plats

Så hur kommer det sig att Monica är så lockad till sporter som dykning och fallskärmshoppning, resor och polisyrket? Hon slår bestämt fast att det inte är adrenalin hon söker. Äventyr, absolut, men inte adrenalin.

Hon berättar att de har yoga och mindfulness på jobbet ibland. En gång, under sista avslappnings-stunden av ett pass, bad instruktören alla deltagare att lägga sig på golvet, blunda och föreställa sig en plats som gör dem harmoniska. Till exempel en hängmatta vid stranden, till ljudet av vågornas skvalp, eller i en hammock på verandan i vindens sus.

”Jag såg mig själv i planet, på väg upp. Jag kände vibrationerna, hörde det monotona ljudet av motorn och kände lukten av flygbränsle. Jag blev paff av att inse att det var min harmoniska plats. Men solen skiner alltid ovan molnen, det är vackert och jag blir jättelugn”, säger Monica.

Framför allt handlar hennes livsval om att hon gillar att vara aktiv utomhus. Hon vill vara praktisk och göra saker med kroppen. Hon har dessutom ridit i hela sitt liv.

Hon har alltid varit medryttare till en häst, oavsett var hon har bott i landet.

SM-guld och världsrekord

Om hon någon gång känner adrenalin skulle det vara när hon hoppar storformation. 2004 var hon med och satte ett världsrekord i Florida. De var 121 hoppare från elva olika länder som satte två poäng i storformation sekvens.

”Det var riktigt häftigt när man kände lugnet i formationerna och förstod att rekordet satt.”

2016 var hon med och tog ett nytt världsrekord och även europarekord i Holland. De var 56 europeiska kvinnor från 15 olika länder som satte tre poäng.

”Känslan var enorm. Det var särskilt häftigt att hoppa med bara kvinnor. Även om många kvinnor hoppar så märks det tydligt att vi är en minoritet. Det ger en sådan teamkänsla. Jag vill lyfta att de gör den här satsningen med bara kvinnor.”

I år var hon i Ukraina och tanken var att sätta en 120-manna med bara kvinnor. Samma vecka som det skulle bära i väg fick de dock veta att de inte längre kunde få använda de inbokade militära flygplanen. Så istället för en 120-manna blev 57 kvinnor uttagna på plats för att slå det tidigare sekvensrekordet från Holland, och det gjorde de. Sedan fick ytterligare några kvinnor sätta rekord på 60.

De resterande, däribland Monica, blev uppmuntrade att satsa på en 59-manna med fyra poäng, dagen efter. Dagen efter avslutningsfesten.

”Luften gick ur oss. Vi gjorde två försök, men de satt inte. Tyvärr kom jag inte hem med något världsrekord denna gång, men jag är innerligt glad för de tjejer som fick göra det. Känslan av att vara i luften och känna att det sitter går inte att beskriva, och jag har ju gjort det där.

Som polis får man vara beredd att hjälpa alla. Här skall en vilsen snok återbördas till skogen.

Gunilla Sigurd:

"Jag vet inte när det började eller hur, men genom åren har Monica och jag blivit väldigt goda vänner, såna där "i vått och torrt"-vänner. Vi gör roliga saker ihop, och vi gör tråkiga saker ihop, som att packa upp flyttkartonger och städa kaos-skåp, och på nåt magiskt sätt, blir även detta roligt. Kanske är det för att Monica skrattar mycket, och det smittar.

Patrik Ståhl

Vi gör stora formationer ihop också, i Sverige och utomlands. Det är bra att hänga med Monica i hoppmannhang, för hon är en av de där, som kan så otroligt mycket. Hon har varit kontrollant, så hon kan massor om materiel. Hon har varit CI, och kan massor om säkerhet. Hon är AFF-instruktör, så hon kan lära ut. Dessutom levererar hon under hopp, och innan och efter, eftersom hon även är en bra organisatör.

En annan sak som imponerar på mig, är hennes inre styrka. Hon bjuder på sig själv, men har samtidigt väldigt hög integritet, och står på sig, tar strider, när hon vet att något är rätt, fel eller orättvist. Monica är förhållandevis liten, men jösses så tuff!"

Jag unnar dem det, de som fick vara med om det den här gången."

På samma sätt tycker hon att vinnarna av årets SM i tiomanna speedformation väl förtjänade vinsten. Monica ingår i laget Active 8-9-10, som har kunnat stoltsera med titeln som Sverigemästare de tio senaste åren, förutom 2012 och nu, 2018.

"Vi ville ju såklart försvara titeln även i år, men det är roligt att ha duktiga motståndare. Vinnarlaget tog semester veckan innan SM för att träna för att slå oss, så de förtjänar verkligen vinsten."

Miste en lagkamrat

En annan orsak som kan ha varit avgörande för förlusten är att Monicas lag tappade fem av tio hoppare i år. En av

Den årliga säsongstarten i Italien med storformationsgänget Velociraptor är redan bokad för 2019. Här i gott sällskap med Jenny Melander.

dem var Johan Hansson, som avled i en fallskärmsolycka i april.

"Det var första gången under mina 27 hoppssäsonger som jag funderade på om jag verkligen skulle fortsätta. Tre i laget valde att lägga utrustningen på hyllan."

Första gången Monica vann SM-guld var 2005 och då tävlade hon med Aros Speed, tillsammans med Johan. Sedan dess har hon vunnit guld på SM ytterligare tio gånger i olika lag och laguppställningar, där Johan varit med i de flesta.

Bara fyra dagar innan olyckan inträffade var bland andra Monica och Johan i Stockholms Stadshus tillsammans för att ta emot medaljer för förra årets SM-guld.

"Det var tufft när Johan förolyckades. Vi skulle ju vinna i år igen."

Men Monica fortsatte. Hon hoppade i Gryttjom redan dagen efter olyckan: "Vi gjorde ett jättefint hopp och lämnade en plats öppen för Johan i vår stjärna."

Bara en dryg vecka efter olyckan åkte Monica med Velociraptor-gänget på omkring 30 hoppare till Italien, där Johan skulle ha coachat dem.

"Det kändes bra att vi åkte dit. Det var tunga, men samtidigt fantastiska dagar, och efter Italien var jag helt övertygad om att jag inte ska sluta hoppa. Jag älskar det ju."

Hon känner också att valet att ställa upp i SM, trots att de inte riktigt hann hoppa ihop sig med sina nya lagmedlemmar, var helt självklart.

"Vi skulle tävla. Johan hade velat det."

Efter den sista tävlingsformationen i SM byggde laget ett J och ett H i luften för att hedra Johan och visa att han var med dem där uppe i det blå.

Italienresan är bokad

Förutom storformation och tiomanna speedformation har Monica även hoppat

och tävlat i fyrmanna. En hel del AFF-hopp har det också blivit under åren.

"Det är jätteroligt att se eleverna utvecklas. Jag höll en grundkurs i år och det är extra roligt när ens egen kull ska ut och flyga. Jag blir som en fågelmamma," säger Monica och skrattar igen.

Hon brinner även för att hålla förbundskurser, som BAS-kurser och hoppmästarutbildningar. Förbundskursledare blev hon redan i slutet på 90-talet.

Dessutom har hon varit rigger och kontrollant i tolv år, mellan 2000 och 2012. Och hunnit med att vara chefsinstruktör i Stockholms Fallskärmsklubb under tre år, mellan 2014 och 2017.

"Att vara CI är inte alltid ett tacksamt uppdrag, men det var flera lärorika, tuffa, roliga, jobbiga och fantastiska år med många uppskattande ord på vägen."

Nu ser Monica fram emot en vinterresa då hon ska ägna sig åt dykning på varmare breddgrader och kanske brädåkning i Alperna. Men först hoppas hon hinna med några långfärdsskridskotur. Hon hoppar nämligen bara när det är varmt. Ännu en resa till Italien med Velociraptor-gänget, för fjärde året i rad, är redan bokad till maj nästa år, då värmen kommit tillbaka.

"Det är riktigt roligt i början på hoppssäsongen med Italien! Jag längtar redan!" ■

På idrottsgalan 2017 efter världsrekordet i Holland: Gunlög Edgren, Maria Lundqvist, Filippa Ebersjö, Jenny Norin, Anna Oscarson, Monica Paulsson, Carolina Nilsson och Marie Sjödin.

Vintern ger chans till långfärdsskridskor.

På dykresa till korallreven runt Guadeloupe.

Exotisk nyårshoppning i

Mexiko

Är du sugen på lite vinterhoppning – fast på ett varmt ställe? I vintras var sex svenska hoppare från olika klubbar på Skydive Mexicos nyårsboogie. Ett vädersäkert resmål som erbjuder äventyr, bra priser och intressanta landningar.

Text Linda Lundberg

Foto Omar Baki
Nico Emanuelsson
Yuran Yin

Martin Hovmöller, som vanligtvis hoppar i Fallskärmklubben Aros, kände sig lockad till Mexiko av flera anledningar. Dels hade han aldrig varit där förut och han ser gärna nya platser, och så verkade boogiet intressant i sig.

”Så fort jag landat i Mexiko insåg jag hur naiv jag var i min tro att alla skulle prata engelska. Det är väldigt få som talar ens lite engelska i Mexiko, vilket gjorde saker lite krångliga med mina extremt begränsade kunskaper i spanska. Men det blev en del av upplevelsen att försöka göra sig förstådd.”

Skydive Mexico är kanske inte paradiset för skojhoppare. Martin Hovmöller berättar att de ibland gör 400 tandemhopp på en dag, men att de 2016 bara hade fem elever. På Skydive Mexico har de en Grand Caravan, två Supervans och en Super Twin Otter. Under boogiet användes dock aldrig mer än ett flygplan.

”Det var ganska ont om deltagare och organisationen var kanske inte helt perfekt alla gånger. Det var dock det första

boogiet de höll i, så nästa kommer säkerligen bli mycket bättre”, säger Martin Hovmöller.

Landade på 1 000 meters höjd

Evelina Nyberg, från Stockholms Fallskärmklubb, vittnar om att hoppningen hade en härligt organiserad liftplanering. Hon passade på att gå First Flight Course, grundkursen för att få börja flyga wingsuit, med Martin Hovmöller som wingsuit-instruktör, efter att hon nått 300 hopp.

”Det bästa med att ha gått kursen där var att det inte fanns någon dörr i deras flygplan, så det fläktade hela vägen upp, utan att bli kallt.”

Evelina Nyberg berättar att Mexiko är ett väldigt vädersäkert resmål under vinterhalvåret, vilket även leder till att det är snustorr på marken.

”Det i kombination med att landa på 1 000 meters höjd gav majoriteten av boogiehopparna skrapsår och dåligt självförtroende”, säger hon.

På kvällarna skämde deltagarna bort sig på allas favoritrestaurang, där de kunde äta god mexikansk mat och dricka drinkar för en billig peng. Även priset för varje hopp var lågt, 130 kronor.

Nico Emanuelsson, också från Stockholms Fallskärmklubb, åkte dit på egen hand.

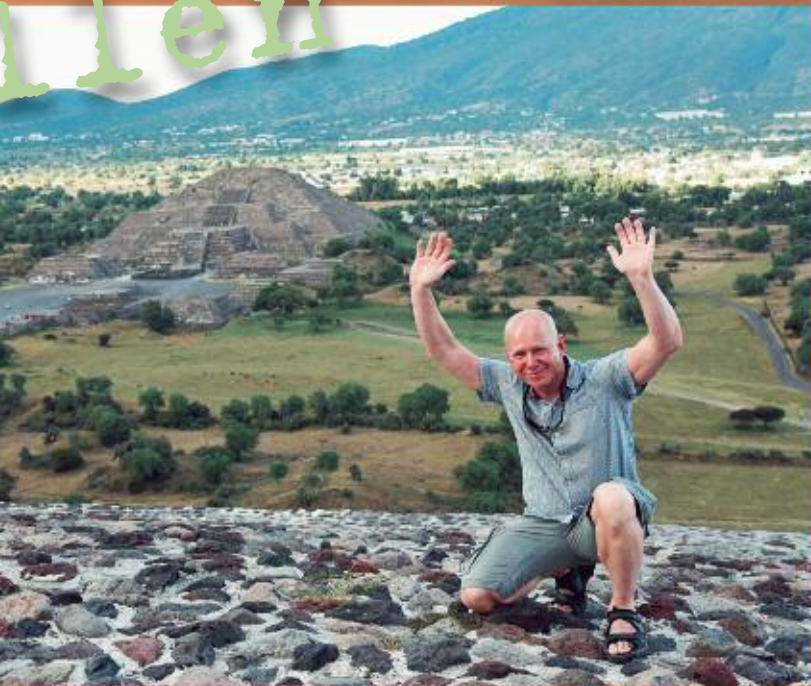
”Jag var sugen på att testa något nytt. Jag hade varit sugen på Mexiko länge. Av en ren händelse hade jag en kompis som jobbade på hoppfältet. Han ville ha hjälp med att organisera ett litet julboogie, så jag åkte dit för att ha semester och för att hoppa lite.”

Mañana mañana

Nico Emanuelsson fick uppfattningen av att de inte var vana vid skojhoppare på Skydive Mexico, och de mexikanska skojhopparna var inte riktigt vana att komma ett specifikt klockslag för hoppstart.

”Det var lite för mycket mañana mañana. Men vi fick till några resor till olika utflyktsmål”, säger Nico Emanuelsson.

Yoran Yin

Privat arkiv

Jonas Ulfwi, från FKCG, har varit i Mexiko fyra gånger, bland annat i sin roll som tandeminstruktör.

Omar Bakli

Jonas Ulfwi vid den 2000-åriga pyramiden Teotihuacan, fem mil nordost om Mexico City.

Vänner på Skydive Mexico.

Martin Hovmöller och Evelina Nyberg.

Nico Emanuelsson

Han tipsar om att de som är intresserade av att hoppa på Skydive Mexico bör förbereda sig på både semesterplaner och hoppning.

”Hotellen är bra, maten också. Det var lite jobbigt att ta sig till byn från hoppfältet, och på vissa ställen är det smutsigt och fattigt. Men jag hoppas på att göra om det, och att bygga vidare på boogiet.”

Martin Hovmöller tycker att ett BASE-hopp från en bro var det bästa på hela resan.

”Jag gjorde mina första låghopp där från bron, som var ett väldigt bra första objekt.”

Han skulle också vilja återvända.

”Det blir nog inte i år, men kanske nästa. Vill man enbart hoppa väldigt mycket finns det närmare resmål, men vill man ha lite mer av ett äventyr är Sky-

dive Mexicos nyårsboogie klart rekommenderat.”

Snorkla med valhajar

Jonas Ulfwi, från Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg, har redan återvänt flera gånger. Resan i vintras var hans fjärde hoppresa till Mexiko, och han åker eventuellt ner i vinter igen. Han är dels tandeminstruktör, men han utövar också formationshoppning. Han var med på det mexikanska rekordet för två år sedan. ”Mexiko är ett spännande och exotiskt land med stor potential att utveckla sin turism. Med sitt stabila klimat erbjuds möjligheter till massor av hoppning i flera olika klubbar”, säger han.

Förutom hoppningen uppskattar han också sötvattenkällorna, vattenfallen och grotterna.

”Det är ett Mecka för de som gillar dykning och hiking. Mina höjdpunkter har varit grottdykning i cenoter och att snorkla med valhajar och sjölejon.”

Trots att det är lite si och så med mexikanernas engelska vill de förstå och hjälpa till.

”Mexikaner är kända för sin ödmjukhet och vänlighet. Och med knackig spanska klarar man sig långt. Karteller, våld och korruption är ett elände, men inget man som turist märker av. Man står inte på deras meny.” ■

Fakta:

Skydive Mexico ligger i delstaten Morelos, en bit söder om Mexico City. Se <https://skydivemexico.mx/>

Sjölejon till vänster, Jonas Ulfwi till höger.

Privat arkiv

4yra 4rågor

1. Vilken är din drömhoppresa?
2. Vilket är ditt livs bästa hopp?
3. Förbundet jobbar på att få fler att tävla, vad skulle få Odig att börja tävla?
4. Det här visste du inte om mig!

Privat arkiv

Namn: Petter af Robson

Klubb: Örebro Fallskärmsklubb.

Yrke: Student och frifallsfotograf.

Ålder: 26 år.

Utrustning: Vector 3 och Crossfire 2, 119.

Antal hopp: Cirka 600-700

1. Det är alltid häftigt att hoppa i anslutning till massiva berg eller en kust, men drömmen är ändå HnP-tisdagar på Örebro Fallskärmsklubb. HnP-tisdagar är en tradition i Örebro Fallskärmsklubb där man efter jobbet åker till klubben för att köra låglifter med sin vänner fram till solnedgång.

2. Ballonghopp i soluppgången i Eloy, Arizona. Vintern 2017/18 åkte jag på en resa till USA och hoppade på olika hoppfält. Väl nere i Arizonas öken var det varmt på dagarna, men på natten och morgonen var det krispigt kallt. Med frusna fingrar steg luftballongen när solen steg upp och sakta började värma upp sanden. I total tystnad hoppade vi av och flög våra skärmar och landade samtidigt som kaffet blivit varmt nere på frukostrestaurangen. En perfekt start på dagen!

3. För att uppnå lägsta nivå för att tävla krävs en hel del tid och framförallt pengar – vilket för mig är det största hindret. Några alternativ hade varit nybörjarcamps inom de olika disciplinerna och subventionera träningen.

4. Jag hade aldrig börjat hoppa fallskärm om inte Försvarsmakten "motiverat" mig till att börja hoppa.

Privat arkiv

Namn: Christer Dahl

Klubb: Fallskärmsklubben Dala

Började hoppa: 2007

Yrke: Filialchef Heda Skandinavien AB

Ålder: 37

Utrustning: Ryska grejer

Antal hopp: 800 kanske.

1. Vilken resa som helst tillsammans med Fallskärmsklubben Dala. Resmålet spelar mig mindre roll, men jag hoppas att någon gång ha möjlighet att följa mina vänner på en hoppresa. Det brukar vara ett gäng som åker runt nyår.

2. Vartenda mörkerhopp jag gjort. Det är magiskt. Att få hänga ensam i mörkret med städernas ljus under sig är något som är få förunnat och jag blir lika lyrisk varje gång. Fler borde testa mörkerhoppning!

3. Det finns ingen tid för "seriös" hoppning.

4. Jag saknar talang för groundlaunching. Jag kan det nu, men har svårt att se att någon har slagit mig så mycket som jag på vägen till framgång.

Privat arkiv

Namn: Kaveh Keivan

Klubb: Fallskärmsklubben SYD

Började hoppa: 2017-07-09

Yrke: Student

Ålder: 27

Utrustning: Javelin, Sabre 2 150

Antal hopp: 332

1. Skydive Bahamas. Bahamas har alltid varit ett drömaresemål. Det är helt enkelt den vackra utsikten över Bahamas och det kristallklara vattnet som lockar mig.

2. Första wingsuithoppet. Den lyftkraft och framåtfart man får med hjälp av wingsuiten, att kunna flyga med kroppen på ett helt annat sätt, längre frifallstid och självklart den flygkänsla man får.

3. Wingsuitflygning är något jag brinner för! Jag personligen måste lägga mycket tid och pengar på det för att hinna bli duktig på det snabbt, för att senare kunna delta i tävlingar på SM-nivå. Med tanke på min nuvarande sysselsättning som student kommer jag inte kunna nå ditt förrän jag är färdigpluggad.

4. Första året i sporten gjorde jag 214 hopp, och jag fick mitt C-cert exakt efter ett år i sporten.

Joackim Johansson

Namn: Rickard Bergh

Klubb: Linköpings Fallskärmsklubb

Började hoppa: 2011 i Stockholmsklubben

Yrke: Fabrikör

Ålder: 37

Utrustning: Vector med Crossfire 3

Antal hopp: 650

1. Min drömmresa kan vara vart som, bara det är en tävling som man deltar i där.

2. Jag väntar fortfarande på mitt livs bästa hopp.

3. Jag har tävlat, men det är svårt att hitta lagmedlemmar som kan och vill det samma som man själv. Så fort jag hittar dem så tävlar jag mer än gärna igen.

4. Jag är svag för ballader. Har en playlist på Spotify med bara lugna låtar.

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ materiel på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/vice ordförande: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/miljöfrågor: Sara Ekström,
e-post: sffmiljo@gmail.com
Ledamot/uppvisningsgruppen: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com
Suppleant/kommunikation, presskontakt: Anna
Oscarson, e-post: anna.oscarson@gmail.com
Suppleant/tävling: Maria Sukhova,
e-post: maria.s97531@gmail.com

Valberedningen

Kent-Ove Ulander, (sammanställande),
e-post: kentove.ulander@gmail.com
Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com

Vill du veta mer om

Skatter och avtal:
Kontakta Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikation och presskontakt: Anna
Oscarson, e-post: anna.oscarson@gmail.com
Försäkringsfrågor:
Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Miljöfrågor: Sara Ekström,
e-post: sffmiljo@gmail.com
Materielkommittén: Erik Marsh,
e-post: eric@primalinstinct.se
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Luftrumsfrågor: Mårten Nordlander,
e-post: marten@sff.se
Försvarskommittén: vakant vid pressläggning.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

Gunilla Sigurd,
vice ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Sara Ekström,
ledamot

Jens Grahn,
ledamot

Anna Oscarson,
suppleant

Maria Sukhova,
suppleant

Riksinstruktör
och kanslichef

Petter
Alfsson-Thoor

Kansliet,
medlemsärenden

Penny
Robertson-Pearce

www.sff.se

På hemsidan hittar du bland annat fakta,
information, nyheter om hoppning och tidningsarkiv.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

Planerad utlandning i ottan, strålande, rusiga ballonhoppare.

Foto: Dennis Graversen